

R8/2016

ROMÂNIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI	
CAMERA DEPUTAȚILOR	
PREȘEDINTE	
Intrare Nr.	1/1320/12
2016	Luna 03 Zile 18

PARLAMENTUL ROMÂNIEI	
CAMERA DEPUTAȚILOR	
SECRETAR GENERAL	
Nr.	2/9850P/11.03.2016

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 15 martie 2016

DSN1/350

DOMNULUI VALERIU ZGONEA
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Domnule Președinte,

all SG Paucali
urgent jtr. lui BPR
Str. Zgonea
151 pt BPR

În temeiul art. 65 alin. (2) lit. g) din Constituția României și al art. 2 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, vă trimit, alăturat, Raportul privind activitatea desfășurată de către Consiliu în anul 2015.

Dinamica evenimentelor din mediul internațional de securitate desfășurate în anul 2015 la granița estică a Alianței Nord-Atlantice și a Uniunii Europene, evoluția situației din Orientul Mijlociu și Nordul Africii, precum și intensificare a amenințărilor teroriste ale grupării „Statul Islamic - ISIL” la adresa statelor din spațiul european și euroatlantic au avut implicații politice și politico-militare deosebite la nivelul NATO și al Uniunii Europene și, deopotrivă, pentru România.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării, în exercitarea prerogativelor conferite de legislația în vigoare, a acționat ca instituție integratoare a politicilor de securitate, urmărind organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la creșterea siguranței și protecției cetățenilor.

Activitatea Consiliului Suprem de Apărare a Țării a fost adaptată în funcție de realitățile și prioritățile anului 2015, de nevoile și complexitatea intereselor naționale și internaționale de securitate și de urgențele impuse de specificul fiecărei instituții și a contribuit la realizarea obiectivului constituțional al Consiliului.

Documentul a fost analizat și aprobat de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării în ședința din 15 martie a.c.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS WERNER IOHANNIS

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII

R A P O R T U L

**Consiliului Suprem de Apărare a Țării
privind activitatea desfășurată
în anul 2015**

- BUCUREȘTI -

2016

CUPRINS

CONTEXT	4
I. CADRUL ORGANIZATORIC	6
II. COORDONAREA ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR SISTEMULUI SECURITĂȚII NAȚIONALE PENTRU CONSOLIDAREA STATUTULUI ROMÂNIEI ÎN CADRUL ALIANȚEI NORD-ATLANTICE, AL UNIUNII EUROPENE ȘI AL CELORLALTE ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE	10
II.1. MEDIUL INTERNAȚIONAL DE SECURITATE.....	10
II.1.1. <i>Organizația Națiunilor Unite (ONU)</i>	11
II.1.2. <i>Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)</i>	12
II.1.3. <i>Uniunea Europeană (UE)</i>	12
II.1.4. <i>NATO</i>	13
II.2. PARTENERIATE STRATEGICE ȘI RELAȚII BILATERALE.....	14
II.2.1. <i>Parteneriatul strategic cu SUA</i>	14
II.2.2. <i>Parteneriatul strategic cu Turcia</i>	15
II.2.3. <i>Parteneriatul strategic cu Franța</i>	16
II.2.4. <i>Relația cu Germania</i>	16
II.2.5. <i>Parteneriatul strategic cu Polonia</i>	16
II.2.6. <i>Balkanii de Vest</i>	18
II.2.7. <i>Republica Moldova</i>	18
II.3. COORDONAREA ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR SISTEMULUI SECURITĂȚII NAȚIONALE PENTRU CONSOLIDAREA STATUTULUI ROMÂNIEI ÎN CADRUL ALIANȚEI NORD-ATLANTICE, AL UNIUNII EUROPENE ȘI AL CELORLALTE ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE	18
III. APĂRAREA ȚĂRII ȘI SECURITATEA NAȚIONALĂ.....	24
III. 1. APĂRAREA NAȚIONALĂ ȘI APĂRAREA COLECTIVĂ.....	24
III.1.1. <i>Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019</i>	24
III.1.2. <i>Planul de implementare a Strategiei naționale de apărare a țării 2015-2019</i>	26
III.1.3. <i>Ghidul Strategiei naționale de apărare a țării</i>	27
III.1.4. <i>Carta albă a apărării</i>	27
III.1.5. <i>Planul de ridicare a capacității operaționale a NATO - RAP</i>	28
III.2. ORDINEA PUBLICĂ	30
III.3. COMUNITATEA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII. COORDONAREA UNITARĂ A ACTIVITĂȚII DE INFORMAȚII, CONTRAINFORMAȚII ȘI DE SECURITATE	36
III.4. PREVENIREA ȘI COMBATERICA TERORISMULUI.....	38
III.5. SECURITATEA ENERGETICĂ	38
IV. ASIGURAREA RESURSELOR ȘI INFRASTRUCTURII NECESARE APĂRĂRII ȘI SECURITĂȚII NAȚIONALE.....	40
V. PREGĂTIREA ECONOMIEI ȘI A REZERVEI DE MOBILIZARE PENTRU APĂRARE...	43

VI. ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE, INIȚIATE SAU EMISE DE CĂTRE GUVERN, PRIVIND DOMENIUL SECURITĂȚII NAȚIONALE.....	46
VII. SECURITATEA CIBERNETICĂ ȘI DEZVOLTAREA UNOR SERVICII ȘI SISTEME DE COMUNICAȚII ȘI INFORMATICE DE INTERES NAȚIONAL	47
VIII. PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE NAȚIONALE, NATO ȘI UE, PRECUM ȘI A CELOR CARE FAC OBIECTUL ACORDURILOR INTERNAȚIONALE	49
IX. APLICAREA PREVEDERILOR ART. 7 ALIN. (3) DIN LEGEA NR. 303/2004 PRIVIND STATUTUL JUDECĂTORILOR ȘI PROCURORILOR, REPUBLICATĂ	52
X. NUMIREA ÎN FUNCȚII, AVANSAREA ÎN GRAD ȘI PARTICIPAREA LA EXAMENUL PENTRU ACORDAREA GRADULUI DE GENERAL.....	53
XI. ALTE DOMENII DE ACTIVITATE	54
PERSPECTIVE PENTRU ANUL 2016	55

CONTEXT

Evoluția mediului de securitate în plan regional și global în anul 2015 a fost dinamică, incertă și volatilă, fiind marcată de creșterea riscurilor de securitate în spațiul european și euroatlantic, pe fondul perpetuării crizei din Siria și a stării de instabilitate din regiunea Orientului Mijlociu și Nordul Africii (MENA).

Acestea din urmă au favorizat intensificarea amenințărilor teroriste ale grupării de profil „Statul Islamic - ISIL” la adresa statelor europene. Astfel, au avut loc tragicele evenimente de la Paris, care au evidențiat posibilitatea extinderii riscului terorist în spațiul european.

Totodată, grupurile jihadiste s-au înmulțit, Statului Islamic adăugându-i-se al-Shabab în Somalia și Kenia, Boko Haram în Nigeria, dar și diverse francize ale al-Qaeda în Asia de Sud și Centrală, în Caucaz și în Yemen. Cea mai periculoasă amenințare a constituit-o însă apariția celulelor teroriste jihadiste care atacă obiective precise cu conotație antiislamistă sau obiective care afectează cât mai mulți creștini, celule care nu au centru comun de comandă, acționând independent de grupările mari organizate sau pe baza unor sentințe (fatwa) ale imamilor.

De asemenea, a luat amploare fenomenul migraționist, cu efecte diversificate în plan politic, social și etnic, în întreg spațiul european, fluxurile de migranți provenind din MENA atingând cote fără precedent în Europa după cel de-Al doilea Război Mondial. Deși sunt evident diferite din punctul de vedere al specificității și al efectelor pe care le comportă, manifestările migraționiste se constituie în provocări majore pe termen scurt și mediu pentru spațiul euro-atlantic.

Anul 2015 a fost unul în care pacea și securitatea globală au fost sub o presiune continuă. Încălcarea de către Rusia a normelor de drept internațional, situația din Siria, Irak, Liban sau Yemen, acțiunile teroriste ale ISIL din Franța, Turcia, Egipt sau Tunisia, au fost tot atâtea provocări la adresa securității regionale și globale.

La acestea s-au adăugat volatilitatea situației din Afganistan sau din Marea Chinei de Sud, precum și lupta pentru supremație în Orientul Mijlociu dintre Arabia Saudită și Iran.

Pe fondul provocărilor politice și de securitate din Orientul Mijlociu, am asistat, în anul 2015, la implicarea militară a Federației Ruse în conflictul din Siria, în sprijinul lui Bashar Al-Assad, demers care creează premise de extindere a controlului zonal rus în estul Mării Mediterane și la complicarea eforturilor de soluționare a acestei crize. În același timp, pe fondul incidentului dintre Turcia și Federația Rusă din proximitatea graniței turco-siriene, a avut loc o tensionare a relațiilor dintre Moscova și Ankara.

În acest context, la nivelul unui segment semnificativ al statelor NATO, printre care și România, s-a accentuat preocuparea pentru securizarea flancului sudic al Alianței Nord-Atlantice, concomitent cu creșterea treptată a interesului pentru sporirea măsurilor de securitate în această zonă.

NESECRET

Conturarea posturii de actor global al Federației Ruse și implicarea în conflictele aflate în derulare vor continua să afecteze interesele de securitate în spațiul european și euroatlantic. România va urmări cu atenție acțiunile și demersurile Rusiei în regiune și poziția adoptată de aliații și partenerii noștri cu privire la acest aspect.

Pe de altă parte, s-au făcut eforturi în direcția stabilizării situației din Ucraina, pe fondul nerespectării de către părțile implicate în conflict a prevederilor Acordurilor de la Minsk.

Cel mai important aspect pozitiv în ceea ce privește securitatea internațională în anul 2015 l-a constituit Acordul cu privire la programul nuclear iranian, bazat pe un sistem internațional de verificare punctuală a îndeplinirii prevederilor sale.

De un interes special pentru România au fost, și în anul 2015, evenimentele din **Republica Moldova**, marcate de o serie de mișcări sociale și de volatilitatea scenei politice care au generat căderea guvernului de Chișinău și declanșarea unei noi crize politice de proporții, având efecte considerabile în plan economic și social, precum și din perspectiva parcursului european al acestei țări. România continuă susținerea parcursului european și reformele necesare din Moldova, cu condiția asumării, de către aceasta, a acțiunilor privind consolidarea statului de drept și a reformelor privind aplicarea Acordului cu Uniunea Europeană.

În anul 2015, România a acționat ca un stat membru *de facto*, responsabil, al **Spațiului Schengen**, participând activ la construcția politicii de protecție și de consolidare a frontierelor Uniunii Europene, menținându-și, în același timp, obiectivul de aderare la acest spațiu de libertate de mișcare, chiar dacă, într-o oarecare măsură, acest proiect european a fost pus sub semnul întrebării în urma fenomenului migraționist fără precedent din a doua jumătate a anului 2015 și de instabilitatea creată de acțiunile teroriste executate pe teritoriul european.

Asigurarea securității energetice a reprezentat, și în anul 2015, o preocupare permanentă la nivel global și regional, context în care s-a continuat la nivel național analiza orientărilor strategice privind dezvoltarea infrastructurii energetice, apreciindu-se că scenariile privind implicarea țării noastre în proiecte de infrastructură energetică trebuie să ia în considerare, dincolo de rațiuni comerciale, dimensiunea strategică și asigurarea securității energetice naționale și regionale, pe două direcții prioritare: asigurarea necesarului de consum la nivel național și implicarea Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. în proiectele privind exploatarea și tranzitul gazelor naturale care vor fi exploatate în Marea Neagră.

România, ca stat membru al NATO și al Uniunii Europene, și-a asumat ferm angajamentele internaționale față de aliați și față de partenerii strategici și a acționat susținut pentru a-și dubla calitatea de beneficiar cu cea de furnizor de securitate.

Totodată, țara noastră și-a concentrat eforturile pentru susținerea proceselor de stabilizare, de reformă, de democratizare și de integrare a statelor din proximitate, atât de necesare unei Europe sigure și prospere, contribuind, astfel, la promovarea normelor de drept internațional în Regiunea Extinsă a Mării Negre.

NESECRET

Pagina 5 din 57

I. CADRUL ORGANIZATORIC

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, activitatea Consiliului s-a desfășurat pe baza programului anual redactat de către Secretariatul acestuia.

Programul de activitate al Consiliului Suprem de Apărare a Țării pentru anul 2016 a fost întocmit ținând seama de prevederile Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea CSAT, de prevederile legilor care reglementează activitatea ministerelor și instituțiilor din sistemul de securitate națională și de apărare a țării, ale normelor care reglementează diferite activități care necesită decizii ale Consiliului, de hotărârile adoptate anterior de către acesta și, implicit, de propunerile membrilor săi.

Conform atributelor conferite de Constituție, Consiliul a analizat permanent problematicile din domeniile securității naționale și a emis hotărâri conținând măsuri obligatorii pentru autoritățile administrației publice și pentru instituțiile cu atribuții în domeniu. Acestea au avut în vedere:

- mediul internațional de securitate, orientări de bază, parteneriate strategice;
- coordonarea activității instituțiilor sistemului securității naționale pentru consolidarea statutului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice, Uniunii Europene și al celorlalte organizații internaționale;
- apărarea națională și apărarea colectivă;
- ordinea publică;
- Comunitatea Națională de Informații; coordonarea unitară a activității de informații, contrainformații și de securitate;
- asigurarea resurselor și infrastructurii necesare securității naționale;
- pregătirea economiei și a rezervei de mobilizare pentru apărare;
- activitatea de avizare a proiectelor de acte normative, inițiate sau emise de către Guvern, privind domeniul apărării și securității naționale;
- protecția informațiilor clasificate naționale, NATO și UE, precum și a celor care fac obiectul acordurilor internaționale;
- securitatea cibernetică și dezvoltarea unor servicii și sisteme informatice de interes național;
- aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- numiri în funcție, avansarea în grad și participarea la examenul pentru acordarea gradului de general.

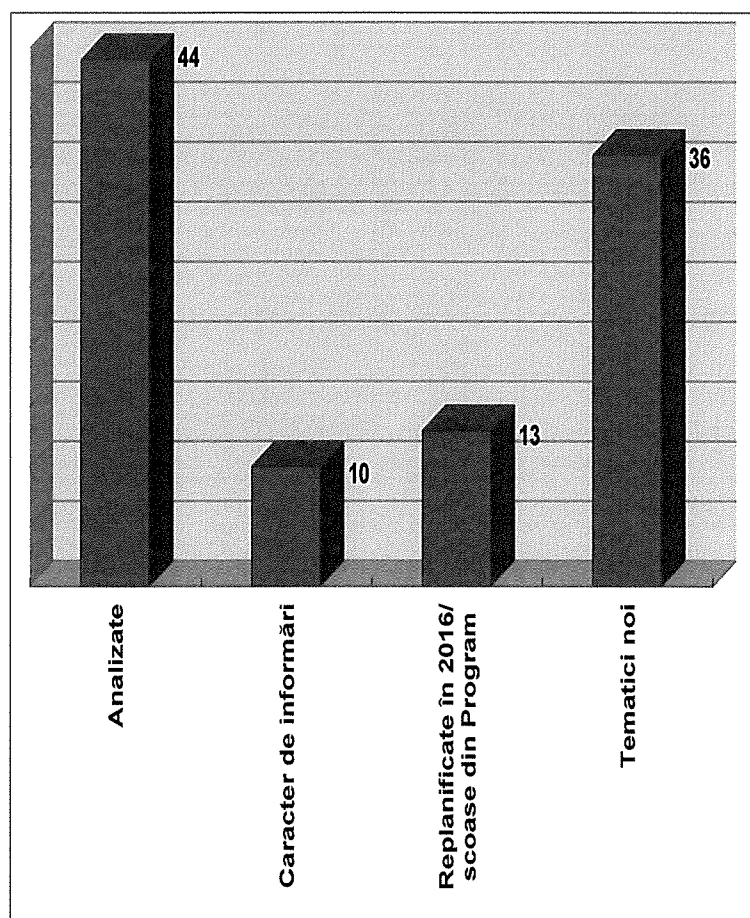
Programul de activitate a cuprins **69 de tematici** și a fost adaptat, pe parcursul anului 2015, în funcție de realitățile și prioritățile mediului național și internațional de securitate, contribuind la realizarea obiectivului constituțional al Consiliului, respectiv organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea și securitatea națională.

NESECRET

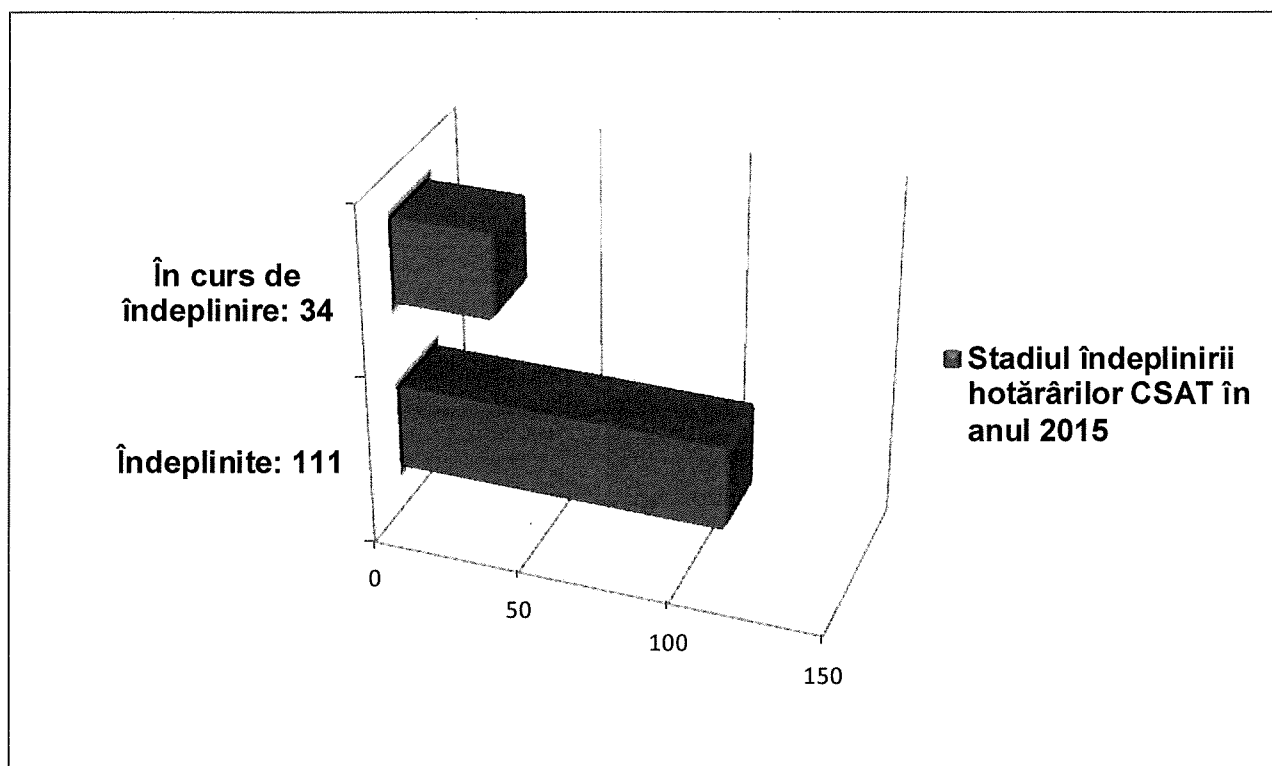
Situația celor **69** de tematici cuprinse în Programul de activitate se prezintă astfel:

- **54** de tematici au fost supuse atenției Consiliului, fie în cadrul ședințelor (**44** de teme), fie prin intermediul informărilor trimise membrilor (**10** teme);
- **13** tematici au fost replanificate sau scoase din program;
- **două** tematici au fost supuse aprobării Președintelui României prin memorandumuri, în baza documentelor primite de la instituțiile la care au făcut referire tematicile respective.

În completarea acestora, au mai fost cuprinse în Program un număr de **36** de tematici, necesare îndeplinirii atribuțiilor de către instituțiile cu responsabilități în domeniul apărării și securității naționale.

Situația tematicilor prevăzute în Programul de activitate al CSAT pe anul 2015

În anul 2015, **Consiliul a emis 145 de hotărâri**, în ședințe sau cu acordul individual al membrilor (detaliile sunt prezentate în Anexă). **Acestea au fost în cea mai mare parte îndeplinite (111 hotărâri - 76,55%)**. Ca urmare a planificării unor activități pe perioade mai mari de timp, a lipsei resursei financiare, precum și datorită procedurilor necesare semnării unor acorduri sau memorandumuri de înțelegere în domeniul cooperării militare sau pentru protecția informațiilor clasificate cu diferite state, **34 hotărâri se află în diferite stadii de implementare (23,55%)**.

Situația hotărârilor adoptate, pe domenii de acțiune, este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	DOMENIUL HOTĂRĂRILOR		Îndeplinite	În curs de îndeplinire	Neîndeplinite	TOTAL
1.	Cadrul organizatoric: activitatea desfășurată de către CSAT și programul de activitate al Consiliului.		2	0	-	2
2.	Coordonarea activității instituțiilor sistemului securității naționale pentru consolidarea statutului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice, Uniunii Europene și al celorlalte organizații internaționale.		11	5	-	16
3.	Apărarea țării și securitate națională	Apărare națională și apărare colectivă.	11	7	-	18
		Ordine publică.	5	-	-	5

NESECRET

	Comunitatea Națională de Informații. Coordonarea unitară a activității de informații, contrainformații și de securitate.	12	3	-	15
	Asigurarea securității energetice.	1	0	-	1
4.	Asigurarea resurselor și a infrastructurii necesare apărării țării și securității naționale.	28	8	-	36
5.	Pregătirea economiei și a rezervei de mobilizare pentru apărare.	4	3	-	7
6.	Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative, inițiate sau emise de către Guvern, privind domeniul apărării țării și securității naționale.	5	-	-	5
7.	Protecția informațiilor clasificate naționale NATO și UE, precum și a celor care fac obiectul acordurilor internaționale.	2	4	-	6
8.	Securitatea cibernetică și dezvoltarea unor servicii și sisteme informatice de interes național.	3	1	-	4
9.	Aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.	1	-	-	1
10.	Numirea în funcție, avansarea în grad și participarea la examenul pentru acordarea gradului de general.	24	-	-	24
11.	Alte domenii de activitate.	2	3	-	5
	TOTAL	111	34	-	145

Printre hotărârile aflate în curs de îndeplinire, semnificative în ceea ce privește atribuțiile CSAT, exemplificăm:

- Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019 și Planul de implementare a Strategiei;
- Strategia de informații 2015-2019 a Serviciului Român de Informații;
- Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă;
- Înzestrarea forțelor aeriene cu avioane multirol care să asigure îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategia națională de apărare a țării a misiunilor ce revin forțelor aeriene pentru apărarea teritoriului național pe timp de pace, în situații de criză, precum și îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul NATO, UE - contribuția națională la apărarea colectivă;
- Concepția națională de protecție prin evacuare și adăpostire a personalului autorităților administrației publice centrale și locale, instituțiilor publice, operatorilor economici și a populației, în situații de conflict armat;
- Managementul deșeurilor nucleare de la CNE Cernavodă;
- Adoptarea unor măsuri de implementare a societății informaționale în România;
- Defrișările ilegale ale fondului forestier național;
- Trimiterea forțelor și mijloacelor armate ale României la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în anul 2016.

II. COORDONAREA ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR SISTEMULUI SECURITĂȚII NAȚIONALE PENTRU CONSOLIDAREA STATUTULUI ROMÂNIEI ÎN CADRUL ALIANȚEI NORD-ATLANTICE, AL UNIUNII EUROPENE ȘI AL CELORLALTE ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE

II.1. Mediul internațional de securitate

Mediul internațional de securitate a avut, are și va avea un potențial conflictual în creștere, cu manifestări de discontinuitate strategică surprinzătoare, însoțite de o doză de incertitudine din punct de vedere al amplitudinii și duratei efectelor. A dispărut distincția dintre caracterul intern și cel extern al crizelor sau conflictelor, mai ales în ceea ce privește spațiul de manifestare (intra sau interstatal), în cadrul cărora folosirea forței militare a continuat să reprezinte una din opțiunile de promovare și de impunere a intereselor naționale, dar nu singura, în condițiile intensificării acțiunilor hibride specifice diversiunii, dezinformării, manipulării și ale creșterii numărului atacurilor cibernetice asupra infrastructurii critice ale statelor.

La nivel global, s-au constatat mutații continue, complexe, ca urmare a interacțiunii și interdependenței proceselor politice, militare, sociale, demografice, ecologice, economice și energetice, care au ca efect imposibilitatea statelor de a-și asigura apărarea și securitatea proprie.

S-au amplificat disputele politico-militare între unele state, pe fondul diminuării locului și rolului organizațiilor internaționale cu responsabilități în domeniul securității, al prevenirii și gestionării situațiilor de criză.

În același timp, au persistat stări de tensiune determinate de tendința unor puteri regionale de a-și recâștiga sferele de influență și de control asupra unor zone de importanță strategică, prin menținerea vechilor dispute de natură etnică, religioasă sau separatiste, ori de contestare a frontierelor existente.

Schimbările petrecute în peisajul strategic și dinamica situației militare din Zona Extinsă a Mării Negre, în principal prin creșterea semnificativă a capacităților aeriene și navale ale Federației Ruse, respectiv dislocarea în Peninsula Crimeea a unor platforme navale și aeriene pentru lansarea de rachete de croazieră cu încărcătură duală (clasică și nucleară), constituie provocări pentru comunitatea europeană și, îndeosebi, pentru statele din regiune.

Dezvoltarea rachetelor balistice și a sistemelor de lovire de înaltă precizie a continuat să fie o preocupare a actorilor statali și non-statali, procesul fiind facilitat de accesul la tehnologie și de disponibilitatea tot mai ridicată a producătorilor, în condițiile pieței globale. Totodată, s-a înregistrat o preocupare sporită pentru dezvoltarea de platforme spațiale și de capabilități de război cibernetic.

NESECRET

O caracteristică esențială a manifestărilor militare actuale este definită de „războiul hibrid”, adoptat de anumiți actori statali și, într-o manieră mai restrânsă, și de actori non-statali, care utilizează toate instrumentele specifice acestuia pentru a-și proiecta interesele naționale și a-și recâștiga sferele de influență. Tendința este ca amenințarea hibridă să se mențină pe termen mediu și lung, fiind opțiunea preferată de actori care vizează state-țintă cu vulnerabilități de ordin etnic, religios, economic sau social, ce pot fi exploatate printr-o astfel de abordare și care îngreunează o intervenție a organizațiilor internaționale de securitate în sprijinul lor.

Principalele riscuri, amenințări și provocări ale mediului internațional de securitate în anul 2015 au fost legate de:

- evoluția non-liniară, impredictibilă și dinamică a acestuia;
- modificarea echilibrului și a numărului centrelor de putere la nivel global cu contestarea actualelor reguli de prevenire și de gestionare a situațiilor de criză și cu deteriorarea relațiilor internaționale la nivel global și regional;
- reactivarea unor conflicte „înghețate” din proximitatea Zonei Extinse a Mării Negre;
- intensificarea acțiunilor militare în MENA, pe fondul emergenței și radicalizării religioase a acțiunilor unor grupări teroriste (în special ISIL/DAESH, Shabab și Boko-Haram), cu accentuarea discursului extremist-naționalist și a islamofobiei în Europa;
- intensificarea migrației ilegale a persoanelor ca urmare a conflictelor existente în Siria, Irak și Afganistan, a fragmentării etnico-religioase și a radicalizării ideologice;
- transformările demografice și mutațiile arhitecturii energetice la nivel global și regional, cu impact major asupra relațiilor socio-economice dintre state;
- scăderea prețului petrolului, încetinirea economiei globale și scăderea consumului;
- impactul distructiv al unor calamități, atacuri cibernetice și pandemii asupra infrastructurilor critice ale statelor;
- aspirațiile nucleare ale unor state și demersurile acestora în vederea dezvoltării vectorilor purtători de încărcătură nucleară.

II.1.1. Organizația Națiunilor Unite (ONU)

În anul 2015, la nivelul ONU s-a evaluat deficitul de capacități militare necesare pentru susținerea misiunilor de menținere a păcii derulate sub egida acestei organizații, fiind evidențiate deficite în domeniile: aviație de transport, geniu pentru luptă și sprijin logistic, precum și deficitele de capacități pentru dislocare rapidă a structurilor puse la dispoziția organizației, cum ar fi subunități de geniu, spitale de campanie, capacități de evacuare medicală, elicoptere de transport/atac, mijloace de transport aerian/maritim strategic și structuri de poliție militară. Au fost inventariate și prioritățile pe termen mediu, necesare derulării procesului de generare a unor noi misiuni sau de rotire a contingentelor dislocate în prezent în teren. În acest context, s-a solicitat țărilor contribuatoare identificarea posibilităților de creștere a participării acestora la acest tip de misiuni.

La finalul lunii septembrie 2015, Sistemul Aranjamentelor de Forțe în Așteptare al Națiunilor Unite (United Nation Standby Arrangements System - UNSAS) a fost înlocuit de un

NESECRET

sistem nou, care are la bază evidența și angajarea forțelor pe baza nivelului de pregătire a capacităților de menținere a păcii (Peacekeeping Capabilities Readiness System - PCRS).

În acest context, la solicitarea ONU, România a identificat posibilitatea suplimentării contribuției naționale la misiunile și operațiile de menținere a păcii sub egida acestei organizații cu următoarele capacități: o aeronavă SPARTAN C-27J și un grup EOD, începând cu anul 2016, iar începând cu anul 2018, și cu elicoptere IAR 330. Astfel, creșterea contribuției naționale, cu suplimentarea aferentă a resurselor financiare necesare, constituie un factor favorizant pentru îndeplinirea obiectivului politic național pe termen mediu privind ocuparea de către țara noastră a unui loc nepermanent în cadrul Consiliului de Securitate al ONU, în perioada 2020-2021.

Țara noastră a fost reprezentată la cel mai înalt nivel, atât la Sesiunea Adunării Generale a ONU, cât și la Conferința-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice, ale cărei rezultate au fost un exemplu de succes al rațiunii și solidarității puse în slujba binelui comun.

II.1.2. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

România a participat la cel mai înalt nivel la eforturile de soluționare a conflictului din Ucraina și la identificarea unor forme de dialog și negociere eficiente în reglementarea conflictelor prelungite, cu deosebire a celui transnistrean.

Țara noastră a susținut, în anul 2015, obiectivele Misiunii Speciale de Monitorizare din Ucraina (SMM) desfășurată sub egida OSCE, având scopul de a reduce tensiunile și de a întări pacea, stabilitatea și securitatea în zonă, în vederea monitorizării și continuării implementării principiilor și acțiunilor acestei organizații. Țara noastră a fost, în anul 2015, al doilea contributor la această misiune după SUA, în privința numărului de monitori dislocați în cadrul misiunii (30 persoane). De asemenea, țara noastră a susținut în mod activ și noua Misiune civilă a Uniunii Europene de consiliere a Ucrainei în domeniul reformei sistemului de securitate (cu 8 experți).

II.1.3. Uniunea Europeană (UE)

Participarea la dezvoltarea securității și apărării Uniunii Europene a continuat să reprezinte una dintre prioritățile politicii naționale de apărare, țara noastră sprijinind activ eforturile de promovare a UE ca actor credibil pe scena internațională de securitate, precum și de creștere a rolului acestei organizații în managementul crizelor, printr-o angajare mai substanțială în Balcani și în Zona Extinsă a Mării Negre.

În contextul de securitate generat de conflictele recente, unele efecte adiacente precum migrația ilegală se răsfrâng asupra UE nu numai prin impactul social și economic, dar și din perspectiva Politicii de Securitate și Apărare Comune (PSAC). Discuțiile referitoare la desfășurarea de acțiuni specifice de către statele membre și dezvoltarea dimensiunii de combatere a traficului de persoane și a migrației ilegale în cadrul misiunilor și operațiilor sub

egida PSAC, demonstrează necesitatea unei abordări unitare în gestionarea relațiilor de vecinătate.

Având în vedere evoluția situației de securitate în vecinătatea estică, țara noastră are nevoie de o abordare echilibrată a inițiativelor economice și de securitate, considerând necesară dezvoltarea dimensiunii de securitate și apărare a Parteneriatului Estic, prin derularea de activități concrete.

Parteneriatul Euro-Atlantic are potențialul de a furniza soluții pentru contracararea principalelor amenințări cu care se confruntă: războiul hibrid, atacurile cibernetice și provocările din spațiile maritime, în special în Marea Neagră. Acest lucru impune intensificarea cooperării și consolidarea complementarității între NATO și UE, cu luarea în considerare a competențelor specifice, instrumentelor și capabilităților la dispoziție, precum și a autonomiei de decizie a fiecăreia dintre ele.

În efortul conjugat de a consolida profilul și rolul țării noastre în NATO și UE, un rol important l-au avut organizarea reuniunii la cel mai înalt nivel de la București cu participarea statelor europene din flancul estic al Alianței dedicat analizei situației mediului internațional în contextul crizei din Ucraina și întăririi colaborării regionale în pregătirea Summitului NATO de la Varșovia din iulie 2016, precum și contactele la nivel înalt cu statele membre UE și cu cele din vecinătate.

S-a acordat atenție proiectelor transfrontaliere, din agenda europeană, precum și celor din cadrul Strategiei Uniunii Europene cu privire la Regiunea Dunării. Țara noastră a fost de asemenea activă în Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră, în Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est și în cadrul Inițiativei Central-Europene.

Împreună cu Germania și Bulgaria, țara noastră a inițiat revizuirea Sinergiei Mării Negre, cu scopul de a o revitaliza și a o deschide spre statele riverane la Marea Neagră.

În procesul de revizuire a parteneriatului estic, România a propus conceptul de „security trust”, reținut ulterior sub denumirea de „cadre tematice de dialog”.

Totodată, reprezentanții României au participat la elaborarea conceptului Uniunii Energetice a UE, cu accent pe promovarea proiectelor care reprezintă interesele românești – interconectorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria, Coridorul vertical (România-Bulgaria-Grecia) și AGRI, interconectorul România-Republica Moldova, precum și punerea în valoare a resurselor din platoul continental al Mării Negre.

De asemenea, România a participat la misiunea EUFOR ALTHEA din Bosnia-Herțegovina, sub conducerea Uniunii Europene.

II.1.4. NATO

Având în vedere provocările de pe flancul estic din anul 2015, România a susținut întărirea rolului Alianței în domeniul apărării colective și acordarea unei atenții sporite provocărilor din Zona Extinsă a Mării Negre și celor din flancul sudic aliat, precum și de consolidare a capacității de anticipare, dată fiind modificarea permanentă a situației de securitate.

România este printre Aliații care au înțeles pe deplin necesitatea investițiilor adecvate în capacitățile de apărare, Acordul politic național privind creșterea finanțării pentru Apărare reprezentând o expresie concretă a atitudinii naționale solidare și în sfera cheltuielilor militare.

În ceea ce privește participarea forțelor armate ale României la misiuni de apărare națională și colectivă, precum și la promovarea și asigurarea stabilității globale și regionale, ca o componentă a profilului strategic național, trebuie menționat faptul că în anul 2015 efortul principal a fost concentrat pe participarea la inițierea misiunii *Resolute Support din Afganistan*, în concordanță cu opțiunile aliate adoptate, precum și cu acordul dintre România și SUA, menținându-se un nivel ridicat al contribuției naționale cu forțe și o participare activă la misiunea de instruire, consiliere și asistență în acest teatru de operații.

Concomitent, s-a menținut participarea la operația KFOR din Kosovo sub conducerea NATO.

În contextul demersurilor NATO de implementare a pachetului amplu de măsuri de asistență a Ucrainei (stabilit la Summitul NATO din Țara Galilor din 2014) și al asumării statutului de națiune-lider la Fondul NATO de sprijin (Trust Fund) în domeniul apărării cibernetice, România a continuat să sprijine Ucraina prin dezvoltarea de capabilități cibernetice defensive și securizarea unor infrastructuri cibernetice critice.

II.2. Parteneriate strategice și relații bilaterale

Parteneriatul strategic cu SUA, precum și apartenența la NATO și UE constituie fundamentul politicii externe naționale. În actualul context, asigurarea securității naționale și apărarea țării impune o diversificare a parteneriatelor strategice în raport de riscurile și amenințările la adresa securității naționale, precum și de manifestările principalilor actori regionali.

II.2.1. Parteneriatul strategic cu SUA

Parteneriatul strategic cu SUA rămâne pilonul principal al politicii externe naționale, fiind un parteneriat întărit în domeniul securității și extins spre dezvoltarea dimensiunii economice și investiționale. În acest context, România beneficiază de sprijin politic și militar consistent, concretizat prin operaționalizarea bazelor militare de la Deveselu și Mihail Kogălniceanu, respectiv prin exercițiile militare comune.

Extinderea dimensiunii economice și investiționale a parteneriatului vizează domeniul securității energetice, domeniul securității cibernetice, precum și activități în domeniul cercetării, inovării și educației, bazate pe funcționarea corectă și transparentă a instituțiilor statului.

România a continuat dezvoltarea componentei europene a sistemului american de apărare împotriva rachetelor balistice, programul de amplasare a elementelor scutului antirachetă finalizându-se la sfârșitul anului 2015, conform planurilor stabilite, astfel că baza de la Deveselu a devenit operațională.

În domeniul cooperării internaționale în materie penală, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat semnarea **Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave.**

Un alt reper important în activitatea de cooperare pe parcursul anului 2015, l-a reprezentat parteneriatul cu agențiile de aplicare a legii din SUA, atât pe componenta operativă, cât și pe linia formării profesionale continue și a schimbului de bune practici, cel mai important eveniment fiind vizita la Inspectoratul General al Poliției Române a Directorului Biroului Federal de Investigații.

II.2.2. Parteneriatul strategic cu Turcia

Parteneriatul Strategic dintre România și Turcia a oferit condițiile necesare pentru dezvoltarea programelor de cooperare bilaterală în domeniul militar, cu prioritate în procesul de transformare al forțelor armate ale României. În anul 2015 relațiile de cooperare în domeniul apărării au cunoscut o evoluție ascendentă, atât din punct de vedere al activităților desfășurate, cât și al calității acestora, incluzând activități pe linia instruirii în comun, a informațiilor militare, în domeniul logistic și al sprijinului națiunii gazdă, al învățământului militar și al cooperării tehnico-militare.

Relațiile bilaterale de cooperare în domeniul apărării s-au caracterizat prin intensificarea participării în comun la exerciții multinaționale, aliate, sau cu participarea altor parteneri, precum și prin susținerea unor proiecte comune în cadrul Procesului Reuniunilor Miniștrilor Apărării din Europa de Sud-Est (SEDM), în contextul predării - primirii președinției acestei inițiative de cooperare regională, în luna iulie 2015.

Activitățile bilaterale româno-turce au urmărit următoarele obiective:

- participarea cu Brigada Europeană de Sud-Est (SEEBRIG) în cadrul Conceptului NATO privind Conceptul națiunii-cadru;
- susținerea menținerii pauzei strategice de reflecție pentru toate activitățile la nivel militar din regiune, care ar implica și participarea Rusiei în cadrul inițiativei regionale privind Grupul de cooperare navală la Marea Neagră-BLACKSEAFOR, potrivit deciziilor aliate adoptate;
- susținerea menținerii securității și stabilității în Zona Extinsă a Mării Negre coordonate în cadrul Operației Black Sea Harmony (OBSh), instrument operațional de descurajare a activităților ilegale asociate terorismului, contrabandei și traficului de persoane, sau de combatere a unor posibile amenințări asimetrice, monitorizând căile de comunicații maritime, cu un extrem de util schimb de informații între Centru Permanent de Coordonare OBSh din Eregli-Turcia și Centrul Național de Coordonare (CNC) OBSh din Constanța;
- aducerea în atenția Alianței a aspectelor legate de securitatea Mării Negre, printr-o inițiativă comună care s-a materializat prin decizia autorităților militare aliate de a elabora "Evaluarea militară privind situația de securitate din regiunea Mării Negre", document la care ambele țări au contribuit cu informații, astfel încât să fie reflectate în mod adecvat interesele ambelor părți.

- contribuția Turciei cu personal la cele două structuri NATO de comandă și control constituite în anul 2015 în România, Unitatea de Integrare a Forțelor NATO (NFIU) și Comandamentul Diviziei Multinaționale de Sud-Est (MND-SE).

În contextul luptei împotriva introducerii clandestine de imigranți și a traficului de persoane, România a susținut rolul Turciei de partener cheie în domeniul migrației și al combaterii fluxurilor de refugiați în bazinul Mediteranean și în Marea Egee.

Pe palierul operațional și al capabilităților europene de reacție rapidă, România își menține contribuția la Grupul Tactic de Luptă al Uniunii Europene cu Italia și Turcia (EUBGs ITROT), pus la dispoziția acestei organizații în anul 2010, fapt ce a permis dezvoltarea interoperabilității forțelor și stabilirea unei culturi militare comune.

II.2.3. Parteneriatul strategic cu Franța

În cadrul parteneriatului strategic, partea franceză a propus actualizarea capitolului dedicat apărării din cadrul foii de parcurs, cu domenii precum: dialogul strategic în lupta contra ISIL și al crizei din Ucraina, sprijinul în aplicarea prevederilor art. 42.7 al Tratatului UE și dezvoltarea cooperării în domeniul tehnico-militar. La solicitarea părții franceze de sprijin a eforturilor de contracarare a amenințării teroriste și a operațiilor și misiunilor conduse, sau la care Franța are o contribuție majoră, derulate sub egida UE sau ONU, la nivel național au fost identificate capabilitățile prin care țara noastră poate contribui în sprijinul partenerului francez, capabilități aprobate de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării și comunicate acestuia.

II.2.4. Relația cu Germania

Relația cu Germania rămâne una privilegiată și prioritară pentru România, cu toate că, până la această dată, nu a fost încheiat un parteneriat strategic. Țara noastră consideră Germania ca fiind, totuși, un partener strategic, fapt reliefat de reluarea dialogului politico-militar la nivel înalt pe dimensiunea de apărare și securitate și pe întărirea cooperării tehnico-militare, prin identificarea și implementarea unor proiecte concrete, care să stimuleze investițiile germane și transferul de tehnologie în România.

Expresie a principiilor de solidaritate și de indivizibilitate a securității aliate, cu un impact deosebit în plan regional, Germania contribuie cu personal la cele două structuri NATO de comandă și control constituite în România, NFIU și MND-SE. De asemenea, începând cu luna iunie 2015, România s-a alăturat țărilor care participă la inițiativa germană privind Conceptul națiunii-cadru, pentru dezvoltarea capabilităților de apărare.

II.2.5. Parteneriatul strategic cu Polonia

În anul 2015 parteneriatul strategic dintre România și Polonia a asigurat cadrul optim de manifestare a relațiilor excelente dintre armatele celor două țări, asigurând în același timp premisele pentru derularea unor proiecte comune care să contribuie la stabilizarea și

NESECRET

securizarea spațiului euro-atlantic și a vecinătății sale, precum și a consolidării posturii de apărare și descurajare aliate în actualul context geostrategic deosebit de complicat.

Acțiunea comună s-a concentrat pe trei direcții principale: asigurarea posturii de descurajare și apărare credibile împotriva oricăror potențiali adversari, suspendarea cooperării practice cu menținerea dialogului politic între NATO și Rusia și stabilirea celui mai eficient răspuns politico-militar la diversele amenințări venite din sudul Alianței.

România și Polonia consideră că măsurile de adaptare din cadrul Planului de ridicare a capacității operaționale a Alianței - RAP trebuie să asigure un echilibru just între prezența aliată pe teritoriul statelor estice și capacitățile de întărire ce pot veni din exterior pentru contracararea strategiei Rusiei de interdicere a accesului în zonele adiacente teritoriului NATO cum sunt Marea Neagră și Marea Baltică.

În domeniul apărării antirachetă, cele două state susțin implementarea completă a Componentei europene a sistemului SUA de apărare antirachetă prin operaționalizarea sistemelor AEGIS ASHORE din România și din Polonia, ca elemente importante ale capabilității de apărare aliate.

În același timp, eforturile comune s-au concentrat pe dimensiunea politico-militară a activității de consolidare a cooperării¹, pe baza intereselor convergente ale celor două state în cadrul NATO, UE și în Vecinătatea Estică, prin amplificarea dialogului existent, respectiv a relațiilor directe de parteneriat dintre categoriile de forțe și instituțiile militare de învățământ din cele două armate.

Dialogul strategic structurat dintre România și Polonia a fost aprofundat prin găzduirea de către Polonia a celei de-a V-a runde² a dialogului strategic bilateral, în luna ianuarie 2015. În cadrul reuniunii s-au abordat tematici de interes comun, precum situația de securitate din flancul estic, cu accent pe Planul de acțiune al Alianței pentru creșterea capacității operaționale, pregătirea Summit-ului NATO de la Varșovia și cooperarea cu SUA, la nivelul Inițiativei de Reasigurare Europeană (ERI) și apărării antirachetă. În cadrul discuțiilor au fost identificate soluții pentru implementarea proiectelor cuprinse în Planul de Acțiune al parteneriatului strategic româno-polon.

România a continuat participarea cu personal de stat major în cadrul Corpului Multinațional de Armată de Nord-Est HQ (MNC NE³), precum și afilierea forțelor naționale la această structură, care va dezvolta nivelul de interoperabilitate al forțelor armate ale celor două state și va asigura un cadru extins de instruire în comun impus de amenințările curente la nivel strategic.

¹ În domeniul militar, în pregătirea personalului militar și civil, a protecției informațiilor militare clasificate și topografie.

² Cea de-a V-a rundă a Dialogului strategic româno-polonez la nivel de secretar de stat din Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Apărării a avut loc Varșovia, 29 ianuarie 2015.

³ Țara noastră se află în plin proces de afiliere a forțelor naționale la Corpul Multinațional de Nord-Est - MNC-NE cu forțe speciale, de război electronic de informații și de operații psihologice.

De asemenea, cele două țări, participă pe bază de reciprocitate la cele două NFIU din Polonia, respectiv din România. Polonia contribuie cu personal de stat major la Comandamentul de nivel divizie, MND-SE din România.

În **plan bilateral**, s-a avut în vedere substanțializarea relațiilor cu alte state cu care avem încheiate parteneriate strategice sau relații privilegiate și consolidate precum Italia, Regatul Unit al Marii Britanii și Spania, țări care se numără printre principalii investitori și parteneri comerciali ai țării noastre.

II.2.6. Balcanii de Vest

România a fost preocupată de situația **partenerilor din Balcanii de Vest** și de promovarea unei viziuni integrate a conceptului de cooperare regională. Aceste țări angajate pe calea integrării europene, au găsit în România un partener de încredere, care a sprijinit procesul de stabilizare, extindere și de integrare în UE a acestora.

În relația cu statele din Balcanii de Vest, România a constituit permanent un model de stabilitate, un furnizor de securitate și un promotor al extinderii spațiului european, al democrației, libertății și justiției.

II.2.7. Republica Moldova

România este interesată de menținerea stabilității și integrității teritoriale a Republicii Moldova, sens în care sprijină parcursul european al acestei țări.

II.3. Coordonarea activității instituțiilor sistemului securității naționale pentru consolidarea statutului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice, al Uniunii Europene și al celorlalte organizații internaționale

În perioada de referință, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, în calitate sa de coordonator al activităților instituțiilor din sistemul securității naționale, a continuat eforturile de modernizare a acestora, respectiv de consolidare a statutului țării noastre în cadrul Alianței Nord-Atlantice, al Uniunii Europene și al celorlalte organizații internaționale.

În acest sens, pe parcursul anului 2015, membrii Consiliului au analizat și aprobat o serie de documente ce au vizat:

- Planul-cadru pentru continuarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României, în anul 2015;
- Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă;

- Înzestrarea forțelor aeriene cu avioane multirol care să asigure îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategia națională de apărare a țării, a misiunilor ce revin forțelor aeriene pentru apărarea teritoriului național pe timp de pace, în situații de criză, precum și îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul NATO, UE - contribuția națională la apărarea colectivă;
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului pentru aprobarea organigramei structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale și a numărului total de posturi aferente acestora;
- Proiectul de Lege privind planificarea apărării.

Prin aprobarea Planului-cadru/2015 s-a asigurat planificarea structurilor în vederea desfășurării activităților de restructurare, în acord cu prevederile Planului strategic de apărare a României și în scopul realizării unei capacități de reacție adecvate misiunilor stabilite prin planurile de apărare strategică/contingentă, naționale și/sau ale Alianței.

Totodată, prin implementarea obiectivelor generale și a celor specifice stabilite în acest plan s-a asigurat continuarea procesului de restabilire a capacității de luptă a Armatei României, obiective prevăzute în „*Programul multianual de restabilire a capacității de luptă a Armatei României pentru perioada 2013 -2016 și în perspectivă până în anul 2022*”.

Continuarea crizei din Ucraina și acțiunile din ce în ce mai dinamice ale Federației Ruse în vecinătatea României au impus ca, la începutul anului 2015, să se încheie un acord politic național privind creșterea finanțării pentru apărare, astfel încât, pentru anul 2017, să se atingă 2% din PIB. Implicațiile acestui document politic s-au materializat în Programului privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă, document prin care s-a aprobat gradualitatea întrebuițării forțelor: pe timp de pace; pre-conflict și conflict, respectiv capacitatea operațională a capabilităților: de comandă, control, comunicații; asigurarea cu informații; de angajare; de protecție și de susținere.

Tot în direcția modernizării instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării țării și securității naționale se înscrie și continuarea eforturilor în direcția dotării Forțelor Aeriene cu avioane multirol. Astfel, Consiliul a aprobat achiziția escadrilei a 2-a, dotată cu avioane F-16, prevăzută a se realiza în Faza 2 a Etapei de tranziție inițială din Concepția de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului “Avion multirol al Forțelor Aeriene”, preconizată a fi operaționalizată până în anul 2020.

Constituirea celei de-a doua escadrile cu avioane F-16, începând cu anul 2017, asigură realizarea capabilității critice pe timp de pace pentru asigurarea serviciului de luptă Poliție Aeriană în cadrul NATO INTEGRATED AIR MISSILE DEFENCE SYSTEM (NATINAMDS) și îndeplinirea misiunilor specifice în situații de criză și la război.

În ceea ce privește stadiul îndeplinirii deciziilor Summit-ului NATO din 2014, al cărui Plan de acțiune pentru creșterea capacității operaționale (Readiness Action Plan – RAP), reprezintă principalul document adoptat de șefii de stat și de guvern, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat, avizat sau aprobat, după caz, acțiunile care au presupus continuarea măsurilor de reasigurare în 2015, respectiv contribuția Armatei României la Forța Consolidată de Răspuns a NATO (ENRF) în perioada 2016-2022, precum și asigurarea unei

NESECRET

prezențe NATO pe teritoriul Aliaților estici, sub forma unor noi unități de Comandă și Control (NATO Force Integration Units – NFIU).

În același context, membrii Consiliului au aprobat, pe lângă constituirea în România a NFIU și înființarea Comandamentului Multinațional de nivel Divizie Sud-Est (MND-SE).

Operaționalizarea celor două structuri pe teritoriul României reprezintă o prioritate majoră, aspect susținut atât cu prilejul reuniunilor și întâlnirilor bilaterale cu oficiali NATO de nivel înalt, cât și în raport cu ceilalți Aliați.

Conceptul „Forța Consolidată de Răspuns a NATO” (ENRF) a fost andosat în cadrul Reuniunii Consiliului Nord-Atlantic, în formatul miniștrilor apărării din data de 24.06.2015 și aprobat în luna octombrie 2015.

Principalele modificări în abordarea noului concept de ENRF se referă la:

- structurarea forțelor pe nivele de capacitate de reacție;
- pentru susținerea forțelor ENRF se va constitui o structură de sprijin logistic, în cadrul căruia va funcționa și Elementul de sprijin național;
- toate structurile vor fi menținute permanent în subordinea Comandamentului Suprem al Forțelor Aliate din Europa - SACEUR, printr-un ciclu rotațional de 3 ani.

Prin configurarea contribuției României la ENRF s-a urmărit atingerea unui nivel al participării corespunzător obligațiilor naționale, în calitate de țară membră a Alianței și stat direct beneficiar al măsurilor de asigurare aprobate prin RAP, respectându-se procesul rotațional tri-anual stabilit prin concept.

Tot în cadrul demersurilor pentru implementarea măsurilor de reasigurare și de adaptare la noile provocări, riscuri și amenințări ale mediului internațional de securitate, s-a impus, cu prioritate, crearea unor soluții legislative, care să răspundă nevoilor de apărare colectivă.

Astfel, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat și avizat proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, care prevede, printre altele, aspecte referitoare la:

- prepoziționarea de produse militare, echipamente și materiale din înzestrarea forțelor armate străine;
- adaptarea procedurilor privind trecerea frontierei de stat a României la nevoile de instruire;
- optimizarea modalității de acordare a sprijinului națiunii gazdă;
- adaptarea procedurilor de înființare/dislocare a unor comandamente, entități/elemente sau structuri multinaționale pe teritoriul României.

Tot în această direcție se înscrie și activitatea de analiză și aprobare, din partea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, a Concepției și procedurilor specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă pentru recepția, staționarea și continuarea deplasării forțelor armate străine participante la operațiuni pe teritoriul național.

Această concepție a fost adoptată ca urmare a noilor dezvoltări strategice și operaționale aliate, ce au în vedere amplificarea abilității forțelor armate de a desfășura

NESECRET

NESECRET

operații întrunite majore și de mai mică intensitate, precum și operații expediționare de apărare colectivă și/sau de răspuns la criză, la distanțe strategice, cu participarea unor forțe care trebuie să fie robuste, mobile și dislocabile și cu asigurarea/adaptarea oportună și adecvată a sprijinului logistic necesar acestora. Documentul stabilește domeniile de responsabilitate specifice aflate în sarcina, atât a Ministerului Apărării Naționale, cât și a celorlalte instituții publice, ale administrației publice centrale și locale, implicate în sprijinul recepției, staționării și continuării deplasării forțelor armate străine pe teritoriul național.

La fel ca în anii precedenți, una dintre prioritățile majore ale României a vizat angajarea și participarea cu forțe și capacități militare naționale la operațiunile și misiunile conduse de către NATO și Uniunea Europeană sau Organizația Națiunilor Unite. Urmare acestui fapt, Consiliul a aprobat o serie de documente, cum ar fi:

- *Forțele și mijloacele Armatei României și ale Ministerului Afacerilor Interne ce pot fi puse la dispoziție pentru participarea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în anul 2016;*
- *Planurile de întrebuințare a forțelor și mijloacelor Armatei României și ale Ministerului Afacerilor Interne la misiuni în afara teritoriului statului român, în anul 2016;*
- *Relansarea participării României la operațiile ONU de menținere a păcii;*
- *Suplimentarea contribuției Armatei României la misiuni și operații de menținere a păcii, sub egida Organizației Națiunilor Unite și contribuția României la noul sistem de gestionare a capacităților ONU de menținere a păcii (Peacekeeping Capabilities Readiness System - PCRS);*
- *Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea participării României la Parteneriatul pentru Sistemele de Armă „Interfața Navă-Țărm-Navă Buffer” (SSSB WSP Ship-Shore, Ship-Buffer Weapon System Partnership) și a plății contribuției financiare a României la bugetul comun al acestui Parteneriat;*
- *Acordul suplimentar la Protocolul de la Paris, între Guvernul României și Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa și Comandamentul Suprem Aliat pentru Transformare;*
- *Memorandumul de înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării Naționale din Republica Elenă cu privire la participarea personalului Forțelor Navale Române la bordul navelor militare elene pe durata operațiilor multinaționale ale NATO, Uniunii Europene și/sau ale Organizației Națiunilor Unite;*
- *Continuarea misiunii Batalionului de protecție a forței în Kandahar/Afganistan și a structurilor de sprijin destinate acestuia, în anul 2016.*

Referitor la forțele și mijloacele României care vor fi întrebuințate în anul 2016, membrii Consiliului au aprobat ca Armata României să poată disloca un număr de 943 de militari la misiuni și operații sub conducerea NATO, UE, ONU și OSCE, inclusiv continuarea misiunii Batalionului de protecție a forței în Kandahar/Afganistan și a structurilor de sprijin destinate acestuia. La aceste forțe se mai pot adăuga 238 de militari, ce reprezintă efectivele aflate în așteptare pe teritoriul național, dislocabile la ordin, iar Ministerul Afacerilor Interne să

NESECRET

NESECRET

participe la misiuni și operații în afara teritoriului statului român cu un efectiv total de 1054 de cadre - militari și funcționari publici cu statut special/polițiști, la care se adaugă 476 de cadre reprezentând forțe dislocabile la ordin.

Privitor la participarea României la operațiile ONU de menținere a păcii, membrii Consiliului au aprobat măsurile ce presupun continuarea prezenței forțelor și mijloacelor la astfel de operații, care reprezintă o confirmare a angajamentului țării noastre de a contribui activ la menținerea păcii și securității internaționale, conform Cartei ONU.

Sporirea efectivelor militare și de poliție ale României în cadrul operațiilor de menținere a păcii sub egida ONU se preconizează a avea ca rezultat creșterea vizibilității la nivelul organizației globale, precum și păstrarea avantajelor de natură politică, operațională și de inter-operativitate.

O altă direcție în care a acționat Consiliul Suprem de Apărare a Țării, în anul 2015, a fost avizarea sau aprobarea unor acte normative ce privesc participarea cu efective din România în cadrul unor parteneriate, operații multinaționale sau structuri de comandă ale NATO.

În ceea ce privește forțele și mijloacele României întrebuintate în anul 2015, la misiuni și operații în afara teritoriului național, Ministerul Apărării Naționale a dislocat peste 2.000 de militari, iar Ministerul Afacerilor Interne a întrebuintat 1183 de cadre - militare în activitate și funcționari publici cu statut special/polițiști. De menționat faptul că, în premieră, 29 de jandarmi români au participat la misiuni sub egida Forței de Jandarmerie Europeană - EUROGENDFOR (în Afganistan și în Mali).

Ținând cont că la data de 01 martie 2015 - data intrării în vigoare pentru România a Tratatului dintre Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Italiană, Regatul Țărilor de Jos și Republica Portugheză privind crearea Forței de Jandarmerie Europeană, EUROGENDFOR, semnat la Velsen la 18 octombrie 2007 (Tratatul FJE/EUROGENDFOR) - la nivelul Ministerului Afacerilor Interne au fost emise normele procedurale referitoare la selecția în vederea trimiterii în misiune a personalului Jandarmeriei Române.

Membrii Consiliului au avizat proiectul Ordonanței Guvernului nr. 36/2015, aprobată prin Legea nr. 328/2015, prin care Ministerul Afacerilor Interne participă, prin Jandarmeria Română, la Centrul de Excelență NATO pentru Operații de Stabilitate (NATO SP COE), cu sediul la Vicenza, Italia. În anul 2015, România a devenit națiune sponsor în cadrul NATO SP COE. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne ia parte la activitățile Centrului, părții române fiindu-i alocate 3 funcții în organigrama acestuia. În prezent, României îi este repartizată funcția cheie de adjunct al șefului de Stat Major pentru operații în cadrul Comandamentului Permanent (PHQ) al FJE.

De asemenea, o altă direcție prioritară de acțiune a Ministerului Afacerilor Interne a reprezentat-o exercitarea în anul 2015 a Președinției Comitetului Interministerial de Nivel Înalt (CIMIN) al Forței de Jandarmerie Europene, conform măsurilor aprobate de către Consiliul Suprem de Apărare Țării.

NESECRET

NESECRET

Armata României, prin participarea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, a realizat două misiuni esențiale: apărarea României și a aliaților săi, prin participarea la operații de apărare colectivă și promovarea stabilității regionale și globale.

Prin calitatea misiunilor îndeplinite de forțele armate, România a demonstrat că este un partener serios, credibil și predictibil în comunitatea internațională. Îndeplinirea de către România a angajamentelor asumate în aceste misiuni a confirmat și consolidat vocația țării noastre de furnizor de securitate. Pe de altă parte, a contribuit la dezvoltarea cooperării dintre Armata României și armatele celorlalte state membre ale NATO și ale Uniunii Europene.

În vederea consolidării cadrului de cooperare interinstituțional, membrii Consiliului au urmărit modul de acțiune al instituțiilor din domeniul apărării țării și securității naționale, pe parcursul derulării, în perioada 07-18.09.2015, a Exercițiului combinat de comandament și trupe în teren „HISTRIA 15”, care a avut drept scop antrenarea structurilor de conducere și execuție la nivel național pentru planificarea unei game diversificate de misiuni.

În ceea ce privește pregătirea Consiliului European din iunie 2015, membrii Consiliului au fost informați în legătură cu activitățile referitoare la dimensiunea politicii de securitate și apărare comună. Astfel, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a decis ca România să pledeze pentru inițierea, la Consiliul European, a procesului de redactare a unei noi Strategii Europene de Securitate, adaptată la noile provocări ale mediului internațional de securitate.

În calitatea sa de coordonator al activității în domeniul securității naționale, Consiliul a aprobat stabilirea, de către Serviciul de Protecție și Pază, a relațiilor de colaborare cu structuri, având atribuții similare, din alte state sau organizații internaționale, precum și cu serviciile naționale de protecție a demnitarilor din țările membre ale Uniunii Europene.

În ultima ședință a anului 2015, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat și aprobat Raportul privind măsurile adoptate de România în vederea punerii în aplicare a regimurilor de sancțiuni instituite pe plan internațional (octombrie 2014 - septembrie 2015). Cadrul juridic național îl reprezintă *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, cu modificările și completările ulterioare*.

III. APĂRAREA ȚĂRII ȘI SECURITATEA NAȚIONALĂ

III. 1. Apărarea națională și apărarea colectivă

III.1.1. Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019

Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019 a fost elaborată ținând cont în primul rând de fluiditatea, dinamica și complexitatea mediului internațional de securitate, pornind de la premisa că securitatea unui stat nu mai poate fi analizată în termeni de alegere politică, de capacități și intenții, în contextul în care evoluția vulnerabilităților, riscurilor, pericolele și amenințărilor la adresa securității are o conotație sistemică.

Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019 - O Românie puternică în Europa și în lume a fost analizată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării și, ulterior, aprobată în ședința comună a Parlamentului României din data de 23 iunie 2015.

Strategia stă la baza planificării naționale a apărării, fiind rezultatul unui acord politic național și al unui proces complex de consultare și de consens al societății, mediului academic și al instituțiilor statului român cu privire la politica în domeniul apărării țării și securității naționale. Strategia a definit România ca un stat decis să fie o sursă de stabilitate și democrație într-o regiune complicată, consecvent și predictibil în raport cu partenerii externi și loiali față de valori și principii.

Strategia are drept scop integrarea organică a politicii externe și de securitate, pentru apărarea și promovarea valorilor, simbolurilor și intereselor naționale, pentru a fi în măsură să facă față noilor paradigme de securitate și pentru a avea capacitatea de a opera pragmatic și eficient în a asigura securitatea cetățenilor ei, în plan intern și extern.

Documentul a reafirmat caracterul ireversibil al mutațiilor produse la nivel național în toate domeniile de activitate și al respectării angajamentelor internaționale la care țara noastră este parte, demonstrând astfel că suntem o țară care contribuie la menținerea securității colective, a dimensiunii politicii de securitate și apărare comună, la promovarea democrației și a libertății.

Strategia aduce o serie de elemente noi, astfel:

- introduce **conceptul de securitate națională extinsă**, bazat pe abordarea multidimensională, integrată și echilibrată a securității, în care activitățile și acțiunile din domeniul apărării se îmbină cu cele specifice ordinii publice, acțiunilor de prevenire și de management a crizelor, diplomației și informațiilor, precum și cu cele specifice sănătății, educației și demografiei;

- **asigură convergența cu principiile europene de securitate** pentru funcționarea oportună și eficientă a instituțiilor statului, pentru asigurarea unui spațiu de libertate, securitate și justiție;

- **promovează concentrarea pe activități și mecanisme preventive** în sfera apărării țării și a securității naționale, cu accent pe o mai bună anticipare și cunoaștere, pe realizarea unei capacități integrate, echilibrate și agile adecvate de descoperire, prevenire și de reacție în timp oportun la provocările, riscurile și amenințările apărute.

Strategia națională de apărare a țării nu este numai o declarație națională, ea reprezintă o viziune și o direcție în materie de securitate, care readuce predictibilitatea, rigoarea, credibilitatea, claritatea și corectitudinea în procesul de planificare a apărării la nivel național, constituind baza elaborării Cartei albe a apărării și a Strategiei militare a României.

Pornind de la cerința de apărare și promovare a intereselor naționale vitale, a valorilor, resurselor și patrimoniului național și de asigurare a securității individuale și colective a cetățenilor, precum și de protecție a drepturilor și libertăților acestora, oriunde s-ar afla, prin Strategia națională de apărare a țării s-au definit:

- valorile naționale privind demnitatea umană și coeziunea civică, modul de afirmare a identității naționale, a democrației constituționale, a suveranității, unității și integrității statului român;
- principiile de promovare a valorilor având la bază predictibilitatea, continuitatea, legalitatea și proporționalitatea acțiunii;
- cadrul de cooperare inter-instituțională pentru garantarea și gestionarea securității naționale;
- interesele naționale, cu referire expresă la păstrarea caracterului național, suveran, unitar și indivizibil, al integrității și independenței statului român, a patrimoniului cultural și natural, a identității naționale și a apartenenței la cadrul de securitate oferit de statutul de membru cu drepturi depline în NATO și în UE;
- obiectivele de securitate, după cum urmează:
 - interne: consolidarea capacității de apărare și a securității țării, promovarea consensului și identității naționale, buna funcționare a justiției și statului de drept;
 - externe: apartenența la spațiul Euro-Atlantic, consolidarea credibilității strategice prin predictibilitate, continuitate, încredere și stabilitate în îndeplinirea angajamentelor față de aliații și partenerii strategici, în special cu SUA și colaborarea activă și eficientă în cadrul mecanismelor și formatelor internaționale de cooperare.

Totodată, Strategia națională de apărare a țării a stabilit următoarele **priorități conceptuale și legislative**:

- adaptarea și revizuirea cadrului legal durabil pentru asigurarea prin CSAT a abordării și coordonării eficiente, integrate și unitare a reformei și a modului coerent, clar și riguros de acțiune a sistemului național de securitate;
- elaborarea documentelor de planificare subsecvente la nivelul apărării, ordinii publice și securității naționale (Carta albă a apărării, Strategia militară a României și strategiile sectoriale specifice ordinii și siguranței publice, informațiilor, energiei, combaterii evaziunii fiscale și a corupției, din domeniile dezvoltării transporturilor, a infrastructurii, a educației și formării profesionale);

- elaborarea și aprobarea Planului de implementare a Strategiei naționale de apărare a țării, care asigură cadrul strategic de organizare și coordonare unitară a activităților privind securitatea națională;

- elaborarea, aprobarea și diseminarea Ghidului Strategiei naționale de apărare a țării 2015-2019, document care stabilește cadrul conceptual comun și reperele legate de implementarea Strategiei naționale de apărare a țării;

- derularea unor inițiative strategice majore privind celebrarea Centenarului Statului Român Modern și a încheierii Primului Război Mondial, preluarea și exercitarea Președinției Consiliului Uniunii Europene în anul 2019.

Nu în ultimul rând, Strategia **stabilește dimensiunile strategice ale securității** (diplomatică, apărare, ordine publică, economică și energetică, managementul situațiilor de criză, informații și contrainformații, educațională, de sănătate, socială, demografică și de patrimoniu), precum și **principalele direcțiile de acțiune și măsuri** pe aceste dimensiuni strategice, având scopul de a asigura credibilitatea strategică, adaptarea și revizuirea cadrului normativ, intensificarea cooperării și a colaborării inter-instituționale precum și integrarea alocării resurselor.

III.1.2. Planul de implementare a Strategiei naționale de apărare a țării 2015-2019

În vederea aplicării prevederilor Strategiei, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat **Planul de implementare a Strategiei naționale de apărare a țării 2015-2019**, care cuprinde măsurile și acțiunile ce vor fi întreprinse, responsabilitățile, termenele și resursele alocate pentru implementarea direcțiilor de acțiune și monitorizarea modului de asigurare a securității naționale a României.

Prioritatea fundamentală a acestui plan este asigurarea cadrului legal adaptat pentru stabilirea organizării și funcționării principalelor instituții cu atribuții în domeniile apărării țării și securității naționale, începând cu Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea CSAT, cu modificările și completările ulterioare.

O altă prioritate a planului vizează elaborarea la termen și implementarea principalelor documente de planificare la nivel departamental (Carta albă a apărării - avizată de CSAT și aprobată în ședința comună a Comisiilor pentru apărare, ordine publică și siguranță națională ale Camerei Deputaților și Senatului din septembrie 2015, Strategia militară și Strategia de Ordine și Siguranță Publică - avizată de CSAT în luna decembrie 2015), precum și a strategiilor, programelor și planurilor sectoriale de activitate în cazul instituțiilor și agențiilor, potrivit Programului de Guvernare, hotărârilor CSAT și legislației în vigoare.

Planul de Implementare se axează pe priorități conceptuale/legislative pentru revizuirea cadrului legislativ privind securitatea națională și pe măsuri/acțiuni pentru operaționalizarea Strategiei naționale de apărare a țării.

III.1.3. Ghidul Strategiei naționale de apărare a țării

În continuarea demersurilor privind implementarea Strategiei naționale de apărare a țării, în luna septembrie 2015, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat **Ghidul Strategiei naționale de apărare a țării** - document comunicațional ce facilitează înțelegerea scopului, viziunii și principiilor promovate de Strategie în asigurarea securității, conform potențialului natural și uman de care dispune țara noastră, care îi poate asigura o dezvoltare sustenabilă până în anul 2020.

Ghidul face cunoscut publicului larg, într-o formă facilă și accesibilă, conceptul de securitate, semnificația și importanța acestuia în viața cetățeanului și a statului, fiind un document destinat creării unui cadru conceptual de referință comun atât pentru cetățeanul obișnuit, cât și pentru specialiștii din domeniu. Totodată, stabilește și unele repere de punere în practică a principiilor și viziunii Strategiei.

III.1.4. Carta albă a apărării

Derivată din Strategia națională de apărare a țării și elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 203/2015 privind planificarea apărării și cu obiectivele Programului de guvernare 2014-2016, **Carta albă a apărării 2015** a constituit un demers firesc de planificare a apărării, document care a fost analizat și avizat și de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Carta constituie principalul document de planificare a apărării la nivel departamental, care fundamentează elaborarea viitoarei Strategii Militare a României. Din punct de vedere al resurselor, aceasta are la bază Declarația NATO privind finanțarea apărării, adoptată de șefii de stat și de guvern la Summit-ul din Țara Galilor și Acordul politic național privind creșterea bugetului alocat pentru apărare, începând cu anul 2017, pentru o perioadă de zece ani, la minimum 2% din PIB, pentru domeniul militar, astfel putându-se realiza predictibilitatea unui factor vital.

Angajamentul privind creșterea finanțării pentru apărare asumat de toate partidele politice, reprezintă semnalul că România înțelege cerințele momentului și își asumă o responsabilitate pe măsură.

În acest cadru general, **obiectivele politicii de apărare vizează**: dezvoltarea unor capacități de apărare robuste, creșterea credibilității strategice în cadrul NATO și în UE, consolidarea parteneriatelor strategice, dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul apărării și sprijinirea autorităților publice în gestionarea situațiilor de urgență.

Misiunile generale viitoare ale Forțelor Armate înglobează un spectru larg, pornind de la apărarea teritoriului național și până la participarea în cadrul angajamentelor multinaționale derulate sub egida ONU, NATO, UE și OSCE.

Principalele direcții de dezvoltare a capacităților vizează crearea unor forțe moderne, echipate adecvat, dislocabile, interoperabile, autosustenabile, cu protecție multidimensională și cu un sistem de comandă și control flexibil și eficient.

Un segment important al documentului este dedicat **managementului resurselor de apărare**, pentru optimizarea procesului de planificare, alocare și utilizare a acestora pentru realizarea capacității operaționale necesare îndeplinirii misiunilor.

III.1.5. Planul de ridicare a capacității operaționale a NATO - RAP

În contextul geostrategic și de securitate, amplificat în anul 2015 de acțiunile agresive ale Federației Ruse în Ucraina și de intervenția acesteia în Siria, în sprijinul regimului Al-Assad, de atentatele teroriste și de valul de emigranți din Europa, la nivel național s-au luat unele măsuri pentru creșterea capacității de apărare a forțelor armate și de intensificare a contribuției naționale la măsurile întreprinse în cadrul NATO și UE pentru gestionarea evenimentelor și incidentelor apărute.

Astfel, la nivel național s-a trecut la revizuirea Planului strategic de apărare a României (PSAR), aprobat de CSAT în anul 2014, prin derularea unui proces de planificare integrat, în colaborare cu instituțiile cu responsabilități în domeniul apărării țării și securității naționale. Planul este în proces de revizuire și va încorpora concluziile rezultate în urma desfășurării exercițiului strategic inter-instituțional „HISTRIA 2015”, derulat în luna septembrie 2015, precum și principalele prevederi aliate ale Planului de răspuns gradual (Gradual Response Plan/GRP) pentru apărarea României și Bulgariei „Resilient Defender”, ce va fi aprobat la Summit-ul de la Varșovia.

Odată cu semnarea Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare, încheiat în anul 2015 de către Președintele României cu toate partidele politice, privind creșterea finanțării pentru apărare, s-au luat măsuri ferme pentru asigurarea capabilităților necesare Armatei României pentru a promova și proteja interesele naționale în fața riscurilor și amenințărilor curente, aflate în dezvoltare și a celor viitoare, pentru îndeplinirea angajamentelor în planul securității și apărării, asumate de țara noastră față de aliați și față de parteneri.

Astfel, CSAT a aprobat ***Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027*** și în perspectivă, care va asigura dezvoltarea unei structuri de forțe modernă, capabilă să ia decizii și să acționeze în timp scurt. Acest program a fost negociat cu Alianța Nord-Atlantică, pe timpul discuțiilor bilaterale din cadrul Procesului NATO de planificare a apărării (NDPP) privind implementarea Țintelor de capabilități 2013 din luna octombrie 2015, urmând ca forma agreată să fie prezentată Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Ca parte a implementării măsurilor din Planul de ridicare a capacității operaționale a NATO (RAP), au fost întreprinse măsuri și acțiuni naționale de constituire și operaționalizare a NFIU și a comandamentului MND-SE. NFIU a atins în anul 2015 capacitatea operațională inițială (IOC), urmând ca până la Summit-ul NATO de la Varșovia din 2016, să atingă capacitatea operațională completă (FOC). Totodată, s-a accelerat procesul de operaționalizare a Comandamentului Diviziei Multinaționale de Sud-Est (MND-SE HQ), nivelul de ambiție fiind realizarea IOC în luna iulie 2016 și FOC în anul 2018.

NESECRET

De asemenea, în baza deciziilor CSAT, țara noastră a suplimentat și îmbunătățit contribuția la Forța de Răspuns a NATO și a crescut semnificativ numărul de exerciții derulate cu structurile aliate din compunerea acestei forțe. Scopul reconfigurării contribuției României la ENRF a fost atingerea unui nivel corespunzător al obligațiilor naționale, în calitate de țară membră a Alianței și stat direct beneficiar al măsurilor de asigurare aprobate prin RAP, respectându-se procesul rotațional tri-anual.

În același context, Portugalia a sprijinit întărirea măsurilor de asigurare aliate la flancul estic prin dislocarea temporară, în România, a unei escadrile de avioane multirol, Consiliul Suprem de Apărare a Țării aprobând intrarea și staționarea acestora în perioada mai-iunie 2015 pentru pregătirea și derularea de misiuni de poliția aeriană NATO.

Participarea României la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în anul 2015, a ținut cont de angajamentele asumate în cadrul ONU, NATO, UE și OSCE.

Elementul de noutate l-a constituit inițierea participării la misiunea NATO Resolute Support din Afganistan, după încheierea operației Forței Internaționale de Asistență pentru Securitate (ISAF). Inițial, fiind considerată ca o misiune de asistență, consiliere și instruire a forțelor naționale afgane, participarea României a fost aprobată cu până la 200 de militari.

Ulterior, la solicitările NATO și ale SUA, ca urmare a sporirii necesității protejării forțelor din zonă, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat suplimentarea contribuției naționale cu 400 de militari, ceea ce a constituit un plus de imagine și credibilitate în plan internațional, țara noastră devenind a patra țară contribuatoare cu trupe la această misiune.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării a susținut eforturile Armatei României de creștere a contribuției și în celelalte teatre de operații și în misiunile conduse atât de ONU cât și de UE, aprobând suplimentarea contribuției naționale la misiunile de menținere a păcii și a contribuției României la sistemul de gestionare a capabilităților ONU de menținere a păcii (PCRS).

În urma atentatelor teroriste de la Paris și a invocării, de către Franța, a clauzei de asistență mutuală (art. 42.7 din Tratatul UE), CSAT a analizat și avizat solicitările părții franceze, precum și cele de sprijin ale unor parteneri strategici, precum SUA și Germania, de a crește nivelul de participare cu personal de stat major la misiunile sub egida ONU și UE în sprijinul militarilor francezi, în limita efectivelor aprobate pentru anul 2016, transmițând, astfel, un mesaj clar de solidaritate cu Franța, respectiv cu UE, în lupta împotriva terorismului.

România consideră necesară continuarea procesului aliat de adaptare strategică pe termen lung la noul mediu de securitate pentru asigurarea unei posturi de apărare și descurajare credibile și eficiente, care să vizeze atât prelungirea actualelor măsuri de asigurare, cât și creșterea numărului de forțe aliate pe flancul aliat estic, concomitent cu identificarea celui mai eficient răspuns politic și militar la diversele amenințări venite din sudul Alianței.

De asemenea, în anul 2015, ca urmare a reorganizării agențiilor NATO și înființării Organizației NATO pentru Sprijin (NSPO) și a Organizației NATO pentru Comunicații și Informatică (NCIO), structuri aflate sub directa coordonare a Consiliului Nord-Atlantic, precum și prin stabilirea unei noi metode de participare a statelor pentru asigurarea în comun a

NESECRET

NESECRET

sprijinului logistic într-un „sistem de armă” sub forma unui „Parteneriat de Sprijin”, CSAT a aprobat actualizarea cadrului juridic național existent pentru participarea României la Parteneriatul pentru sisteme de armă - „Interfață Navă-Țărm - Navă-Buffer” și plata contribuției financiare a țării noastre la bugetul comun al acestui parteneriat.

Nu în ultimul rând, au fost avizate o serie de proiecte de lege, hotărâri de Guvern și au fost aprobate acorduri și memorandumuri privind cooperarea în domeniul militar, astfel:

- Acordul suplimentar la Protocolul de la Paris între Guvernul României și Comandamentul Suprem Aliat din Europa și Comandamentul Aliat pentru Transformare;

- Acordul între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării Naționale din Republica Elenă privind cooperarea în domeniul apărării;

- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Republica Italiană privind cooperarea în domeniul militar;

- Acordul privind cooperarea în domeniul apărării între Guvernul României și Guvernul Republicii Algeriene Democratice și Populare;

- Acordul între Guvernul României și Guvernul Regatului Arabiei Saudite privind cooperarea în domeniul militar;

- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării Naționale din Republica Elenă cu privire la participarea personalului Forțelor Navale Române la bordul navelor militare elene pe durata operațiilor multinaționale ale NATO, UE și/sau ale ONU;

III.2. Ordinea publică

În analiza activităților de ordine publică, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avut permanent în atenție asigurarea, pentru fiecare cetățean, a unui mediu de conviețuire în care libertatea, securitatea și justiția să fie garantate.

Poziția geografică a României în cadrul Uniunii Europene, coroborată cu evoluțiile conflictelor din vecinătatea țării noastre, a determinat, în continuare, un interes crescut pentru țara noastră al grupurilor infracționale și, în special, al celor din afara Uniunii Europene, ce își au originile în țările din Asia sau din Comunitatea Statelor Independente.

În acest context, Consiliul a urmărit construirea unui **sistem integrat de ordine publică**, orientat proactiv către nevoile de ordine, siguranță publică și în serviciul cetățeanului și, totodată, dezvoltarea cooperării, în vederea integrării eforturilor și lucrului în format **inter-force**.

Pornind de la acest principiu, Consiliul a avut în atenție ca acțiunea instituțiilor statului român, responsabile cu asigurarea ordinii publice, să se concentreze pe creșterea gradului de siguranță și protecție a cetățeanului, prevenirea și combaterea criminalității stradale, combaterea infracționalității în mediul rural, combaterea infracționalității împotriva

NESECRET

patrimoniului, măsurile de asigurare și menținere a ordinii publice, combaterea criminalității economice și a celei transfrontaliere, securitatea frontierelor, gestionarea și controlul fenomenului migrației ilegale, protecția infrastructurilor critice etc.

Globalizarea infracțională, ca fenomen de actualitate, este rezultatul diversificării și extinderii activităților ilegale organizate și săvârșite de marile grupări infracționale, impunând statelor să acționeze concertat și să își dezvolte structuri specializate de securitate, capabile să pună în practică soluții eficiente pentru asigurarea protecției cetățenilor, bunurilor și instituțiilor, împotriva amenințărilor criminalității interne și internaționale.

Activitatea de ordine publică, care se regăsește, de altfel, cu prioritate, între cerințele Uniunii Europene, a fost influențată și de transformările pe care Ministerul Afacerilor Interne le-a traversat în acest context.

Problematika cu care s-au confruntat structurile de combatere a criminalității organizate s-a extins și intensificat pe parcursul ultimilor ani, acțiunile de contracarare la nivel național, regional și internațional având eficiență în contextul unei cooperări permanente între structurile specializate.

În acest context, combaterea criminalității organizate, a infracționalității economico - financiare, descoperirea și contracararea acțiunilor de tip șovin, antisemit, extremist, revizionist, separatist, totalitarist și rasist, de natură a pune în pericol ordinea și siguranța publică, au fost principalele direcții de acțiune asigurate prin eforturile structurilor competente, iar activitatea a fost în permanență adaptată la evoluția situației operative.

Analiza fenomenului infracțional relevă faptul că se continuă trendul descendent înregistrat în ultimii cinci ani, în anul 2015 fiind înregistrată cea mai mică valoare a infracționalității sesizate.

Prevenirea și combaterea criminalității stradale a constituit un obiectiv prioritar, continuându-se aceeași manieră de abordare, axată pe apropierea de comunitate, pregătirea antiinfracțională a cetățenilor și perfecționarea sistemului de ordine și siguranță publică. Această abordare s-a concretizat prin diminuarea, pentru al doilea an consecutiv, a faptelor comise în segmentul stradal, acest tip de criminalitate înregistrând, la nivelul anului 2015, cea mai mică valoare din ultimii 9 ani.

Creșterea eficienței acțiunilor desfășurate, coroborată cu atragerea și a celorlalte structuri din domeniul ordinii și siguranței publice, a condus la creșterea sentimentului de siguranță în rândul cetățenilor.

Creșterea siguranței în școli continuă să rămână o prioritate națională și un obiectiv strategic al României, organismele statului fiind interesate să participe activ la consolidarea unui climat de siguranță în mediul școlar, bazat pe protejare și informare corectă, astfel încât școala să devină un mediu prin excelență dedicat studiului și educației, protejat de violență sau alte forme de criminalitate.

Criminalitatea gravă comisă cu violență nu cunoaște valori însemnate, aceasta reprezentând doar 0,2% din totalul infracțiunilor sesizate, iar infracțiunile contra patrimoniului sunt pe un trend descendent.

În același timp, în perioada de referință, structurile Ministerului Afacerilor Interne au asigurat măsurile de ordine la 87.706 evenimente cu public numeros sau cu grad de risc ridicat, cele mai importante dintre acestea fiind manifestări sportive, culturale, religioase, dar și de protest și au asigurat paza și protecția instituțiilor, a bunurilor și siguranța persoanelor la 1.142 obiective de importanță deosebită pentru activitatea statului, obiective diplomatice și instituții stabilite prin lege, care, prin activitatea ce o desfășoară, prezintă un risc ridicat.

În vederea îmbunătățirii relaționării bilaterale în domeniul cooperării internaționale în materie penală, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat semnarea **Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave.**

În același scop, Ministerul Afacerilor Interne a continuat și consolidat, în anul 2015, relațiile de parteneriat cu agențiile de aplicare a legii atât din spațiul european, cât și la nivel internațional, fiind astfel promovate relații de cooperare cu poliții partenere din peste 50 de state.

Ținând cont de contextul actual la nivel european privind fenomenul imigraționist, în ședința CSAT din 17 septembrie 2015 a fost analizat și aprobat **Raportul privind impactul asupra securității naționale a intensificării fenomenului imigraționist la frontiera României. Măsurile privind gestionarea situației.**

Principalele măsuri dispuse la nivel guvernamental au fost:

- convocarea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, în ședința extraordinară din data de 27.08.2015, în urma căreia a fost aprobată Hotărârea nr. 2 privind adoptarea unor măsuri în vederea prevenirii și combaterii fenomenului imigraționist la frontierele României;
- monitorizarea permanentă a situației operative, în special în județele de la frontiera cu Serbia;
- intensificarea schimbului de informații între structurile de profil;
- întărirea cooperării cu autoritățile din statele vecine, din statele UE, din state terțe și Agenția FRONTEX;
- intensificarea controalelor în punctele de trecere a frontierei și controlul amănunțit al autotrenurilor și autocarelor;
- creșterea capacității operative la frontieră prin redistribuirea mijloacelor tehnice și stabilirea de rezerve de personal;
- creșterea capacității de primire și asistență a imigranților (prin valorificarea eficientă a spațiilor existente și constituirea de centre/spații temporare suplimentare);
- urgentarea adoptării unor acte normative specifice.

Principalele concluzii desprinse în acest context au fost:

- România nu resimte o presiune imigraționistă crescută;
- se impune armonizarea poziției factorilor politici și a reprezentanților României la UE;
- se impune crearea unei comisii sau subcomisii parlamentare pe problema imigrației;

NESECRET

- necesitatea reanalizării legislației în domeniu și intervenția asupra acesteia în cazurile în care se impune;
- România este pregătită să facă față acestui fenomen, în limitele lui actuale;
- poziția României la acel moment a fost fermă, în sensul de a nu se accepta cote obligatorii, ci doar cote voluntare.

Pe aceeași linie, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat **Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2015-2018 și a Planului de acțiune pe anul 2015.**

Strategia are ca scop gestionarea eficientă a fenomenului imigrației. Documentul conține obiective strategice generale, obiective specifice și direcții de acțiune care reflectă politicile stabilite la nivel european, adaptate la realitățile naționale.

Astfel, pentru următorii patru ani, se va urmări gestionarea eficientă a imigrației, sub toate aspectele sale, respectiv prin abordarea lacunelor în materie de competențe specifice și atragerea lucrătorilor înalt calificați, printr-o abordare mai robustă a imigrației ilegale și readmisie, inclusiv o mai bună cooperare cu țările terțe, prin protejarea celor care au nevoie de ajutor și o politică fermă în domeniul azilului.

În ceea ce privește **componenta azilului**, se urmărește asigurarea unui acces mai bun la azil a persoanelor care au nevoie de protecție, o mai bună calitate a condițiilor de primire și decizii mai rapide și mai fiabile în materie de azil. Transpunerea integrală și punerea în aplicare efectivă a sistemului european comun de azil (SECA) reprezintă o prioritate.

Având în vedere problemele cu care s-au confruntat statele din imediata vecinătate a României, vor fi luate măsuri pentru gestionarea unitară și coerentă a situațiilor apariției unui aflux de imigranți ilegali pe teritoriul României, generat de situații de criză de natură politică, socială, economică sau militară. Cooperarea între autoritățile cu competență în domeniul combaterii imigrației ilegale, inclusiv a traficului de persoane și a traficului de migranți ca elemente componente ale acesteia, vor constitui priorități. Autoritățile române vor contribui la crearea unui sistem de admitere flexibil, dar, în același timp vor acorda o atenție deosebită cetățenilor proveniți din statele cu potențial migraționist sau care pot aduce atingere siguranței naționale.

Pentru perioada 2015-2018, au fost prevăzute următoarele **obiective strategice generale**:

- Promovarea migrației legale în beneficiul tuturor părților: societatea românească, imigranți și statele lor de origine;
- Întărirea controlului legalității șederii cetățenilor statelor terțe pe teritoriul României și aplicarea corespunzătoare a măsurilor de îndepărtare și a măsurilor restrictive;
- Îmbunătățirea sistemului național de azil în scopul eficientizării și asigurării conformității cu standardele legale naționale, europene și internațional aplicabile;
- Participarea activă a României la eforturile comunității internaționale și statelor membre ale Uniunii Europene la identificarea unor soluții durabile pentru

NESECRET

persoanele aflate în nevoie de protecție internațională și integrarea socială a cetățenilor statelor terțe.

Strategia cuprinde și **obiective specifice relevante pentru transpunerea și implementarea obiectivelor strategice generale**, iar măsurile concrete pentru implementarea în practică a obiectivelor propuse se cuprind în planuri anuale de acțiune, elaborate pe baza propunerilor instituțiilor membre ale Grupului de coordonare a implementării Strategiei naționale privind imigrația, constituit în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 572/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Planul de acțiune pe anul 2015 constituie un mijloc prin care se stabilesc activități concrete care să conducă la crearea unui sistem flexibil de stopare a fenomenului migraționist aflat în continuă creștere. Acesta stabilește acțiunile propuse, termene de realizare, instituțiile responsabile, sursele de finanțare și monitorizarea/evaluarea rezultatelor pentru fiecare obiectiv specific cuprins în strategie.

La formularea obiectivelor strategice generale și a obiectivelor specifice, instituțiile implicate au urmărit valorificarea eficientă a fondurilor puse la dispoziția statelor membre prin Programul General "Azil, Migrație și Integrare" pentru perioada 2014-2020.

În anul 2015, Ministerul Afacerilor Interne a organizat și desfășurat 3.580 de acțiuni și controale, fiind depistați 2.159 străini cu ședere ilegală. Pentru străinii aflați în situații ilegale sau care nu mai întruneau condițiile prevăzute de lege pentru acordarea/prelungirea dreptului de ședere, au fost emise 1.677 decizii de returnare.

Amploarea deosebită a fenomenului migraționist la nivel european a atras și necesitatea dezvoltării infrastructurii de cazare pentru preluarea refugiaților ce vor fi relocați și măsuri suplimentare de asigurare a climatului de ordine și siguranță publică, combatere a manifestărilor antisociale și prevenire a dezvoltării unor amenințări asimetrice generate de pătrunderea în țara noastră a unor elemente radicalizate, cu convingeri teroriste.

Din aceste considerente, precum și pentru asigurarea creșterii progresive, până în anul 2020, a efectivelor Inspectoratului General de Aviație, și datorită nevoii de recalibrare a resursei umane a ministerului în condițiile intrării în vigoare a noului cadru legal penal și procesual penal, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat **Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Afacerilor Interne.**

Acest act normativ a condus la modificarea numărului de posturi de polițiști, ofițeri-cadre militare, maiștri militari/subofițeri și personal civil prevăzut în Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Afacerilor Interne, prin suplimentarea cu un număr total de 6.485 de posturi.

În anul 2015, Consiliul a analizat și aprobat **Raportul privind activitatea desfășurată de către Ministerul Afacerilor Interne în anul 2014 și a stabilit principalele obiective pentru anul 2015**, privind:

- Creșterea gradului de siguranță și protecție a cetățeanului;
- Creșterea capacității operaționale pentru prevenirea, anticiparea și combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism;

NESECRET

- Combaterea criminalității organizate transfrontaliere - îmbunătățirea cooperării în domeniu;
- Prevenirea și combaterea traficului de persoane, inclusiv prin creșterea nivelului de conștientizare a categoriilor sociale vulnerabile și a gradului de protecție a victimelor traficului de persoane;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale și a altor forme ale criminalității economico-financiare;
- Prevenirea și combaterea corupției;
- Consolidarea frontierelor externe ale Uniunii Europene;
- Combaterea migrației ilegale și dezvoltarea unei politici de returnare adecvate;
- Întărirea și dezvoltarea în România a tuturor componentelor Sistemului European Comun de Azil.

Dreptul la libera circulație a capitalului, mărfurilor, serviciilor și persoanelor în spațiul Uniunii Europene au creat noi oportunități pentru mediul infracțional de a-și extinde domeniile și raza de acțiune, dobândind un caracter transfrontalier tot mai bine organizat și internaționalizat. Dezvoltarea extrem de rapidă a internetului, a transportului și a noilor tehnologii la nivel mondial reprezintă deopotrivă factori care favorizează dezvoltarea economică, dar și oportunități de penetrare în diverse medii pentru criminalitate.

În context, s-a impus o nouă abordare strategică integrată, care să ia în considerare situația specifică a României și vulnerabilitățile acesteia, inclusiv prioritizarea acțiunilor care urmează să fie sprijinite din fondurile destinate afacerilor interne.

În condițiile aprobării de către Parlamentul României a **Strategiei naționale de apărare a țării pentru perioada 2015-2019** și ca o consecință firească a demersului de punere în practică a **Planului de implementare a Strategiei**, a fost elaborată **Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020**, pe care Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat-o, hotărând promovarea ei către Guvernul României, pentru aprobarea acesteia prin Hotărâre de Guvern.

Viziunea Strategiei este de eficientizare a sistemului de ordine publică și siguranță printr-o abordare proactivă, orientată către nevoile de securitate în serviciul cetățeanului, precum și prin asigurarea unui mediu caracterizat prin ordine, libertate și justiție.

Strategia este centrată atât pe perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului normativ, menținerea unui grad ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții în domeniul specific, fapt ce va conduce la reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în lupta cu prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, cât și creșterea gradului de implicare a societății civile în prevenirea și combaterea fenomenului criminalității.

În același timp, stabilește un cadru comun de acțiune pentru structurile Ministerului Afacerilor Interne prin intermediul a **6 obiective generale**:

- prevenirea și combaterea criminalității organizate, transfrontaliere și a terorismului;
- prevenirea și combaterea macrocriminalității, în special a criminalității economico-financiare și corupției;
- creșterea gradului de siguranță și protecție a cetățeanului;

NESECRET

- creșterea nivelului de securitate a persoanelor fizice/juridice și entităților statului în spațiul cibernetic;
- consolidarea frontierei de stat, gestionarea problematicei migrației ilegale, azilului și integrarea străinilor;
- dezvoltarea capacității administrative și operaționale a structurilor cu atribuții în domeniul ordinii și siguranței publice.

III.3. Comunitatea națională de informații. Coordonarea unitară a activității de informații, contrainformații și de securitate

În anul 2015, Comunitatea Națională de Informații (CNI), prin Oficiul pentru Informații Integrate (OII), a continuat să-și îndeplinească atribuțiile legale de planificare și evaluare unitară a informațiilor necesare susținerii strategiilor și politicilor naționale de securitate, precum și de informare a membrilor Consiliului Suprem de Apărare a Țării și a altor utilizatori ai informațiilor de securitate, stabiliți potrivit legii.

Activitatea a fost construită pe un filon conceptual nou, derivat din documentul programatic Viziunea OII - 2020, *Oficiul pentru Informații Integrate, organizație adaptată orizontului 2020*, bazată pe integrarea unor soluții conceptuale, sistemice și de ordin material prin aplicarea managementului cunoașterii pentru susținerea deciziei beneficiarilor legali privind promovarea obiectivelor și intereselor de securitate ale României.

Astfel, în anul 2015, au început să fie implementate planurile aferente acestei strategii, pe următoarele dimensiuni:

- cunoașterea aprofundată a mediului de securitate în parteneriat cu structurile membre ale Comunității Naționale de Informații, în baza principiilor *need to know* și *responsability to provide*;
 - orientarea pe misiune, sarcină și proiect;
 - îmbunătățirea planificării demersului informativ național;
 - consolidarea analizei strategice integrate ca proces colaborativ;
 - extinderea activităților de cooperare internă și internațională;
 - dezvoltarea unui cadru organizațional intern agil și adaptabil.

Au fost conceptualizate, planificate și operaționalizate noi proiecte strategice de securitate la nivelul CNI, precum și noi instrumente și mecanisme de informare a beneficiarilor legali. De asemenea, s-a acționat pentru realizarea unei arhitecturi eficiente a procesului analitic și a produselor informative complexe, în special prin implementarea de tehnici și metode de analiză structurate.

În virtutea rolului său de coordonator unitar al activității privind securitatea națională, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, pe baza Prognozei „Riscuri, amenințări și vulnerabilități la adresa securității naționale - 2016”, precum și a propunerilor structurilor componente ale Comunității Naționale de Informații, a aprobat **Planul Național de Priorități Informative pentru anul 2016 (PNPI)**.

NESECRET

Prioritățile au fost identificate în urma evaluării vulnerabilităților, riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale, iar procesul de elaborare a avut la bază documentele de planificare strategică naționale și sectoriale, cerințele de informații strategice ale beneficiarilor legali, precum și propunerile structurilor membre CNI.

Pe baza informațiilor furnizate de structurile componente ale CNI, Oficiul a realizat produse informaționale din gama celor aflate în portofoliul său curent, difuzate membrilor CSAT și comisiilor parlamentare de specialitate.

OII a procedat și la orientarea contribuțiilor informative ale Comunității Naționale de Informații, prin solicitări tematice punctuale, planificări tematice și expertiză specifică.

Domeniile abordate în informări au fost: apărarea ordinii constituționale și buna guvernare; realizarea securității economice și sociale; climatul de securitate din regiunea Mării Negre; consolidarea identității europene și euroatlantice a României; terorismul și alte amenințări asimetrice.

OII a susținut demersurile întreprinse la nivelul decidenților pe linia fundamentării unor viziuni strategice prin evaluări, contribuții conceptuale proprii, participarea în cadrul grupurilor de lucru de la nivelul Administrației Prezidențiale și coordonarea directă a unor formate de lucru inter-instituționale. Astfel de grupuri și reuniuni ale experților au fost consacrate, de asemenea, unor problematici de actualitate, precum criza refugiaților și perspectivele de aderare la spațiul Schengen.

În anul 2015, s-au pus bazele reconstrucției organizaționale pe toate zonele de activitate - analitică, suport, logistică IT, pentru realizarea strategiei, obiectivelor și misiunilor OII fiind necesară materializarea următoarelor priorități:

- consolidarea cadrului normativ care reglementează activitatea OII;
- dezvoltarea input-ului informativ bazat pe informațiile furnizate de structurile CNI într-un flux constant, adecvat cantitativ și calitativ;
- creșterea cantitativă și calitativă a resursei umane provenite de la structurile CNI;
- modernizarea infrastructurii tehnico-materiale.

În cadrul eforturilor de recalibrare a documentelor de planificare strategică subsecvente Strategiei naționale de apărare a țării, Consiliul a aprobat Strategia de informații a Serviciului Român de Informații 2015-2019, document care stabilește misiunile și principiile instituționale, direcțiile de acțiune și obiectivele strategice ale acestui Serviciu, în baza coordonatelor trasate de Strategia națională de apărare a țării, a competențelor instituțiile definite de lege și în acord cu evoluțiile mediului de securitate.

CSAT a evaluat o serie de rapoarte și informări privind aspecte de interes din perspectiva mediului de securitate intern și internațional, precum: amenințări teroriste, securitate cibernetică, managementul gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, riscurile la adresa securității naționale, generate de imixtiunile în actul de justiție ale grupărilor infracționale organizate.

Situația politico-securitară din vecinătatea României a beneficiat de o atenție specială. Consiliul a fost informat, pe parcursul anului 2015, cu privire la evoluțiile din Ucraina și Republica Moldova, respectiv demersuri ale Rusiei în regiune.

NESECRET

III.4. Prevenirea și combaterea terorismului

Consiliul Suprem de Apărare a Țării - în calitate de coordonator strategic al Sistemului Național pentru Prevenirea și Combaterea Terorismului (SNPCT) - a analizat implicațiile asupra securității naționale ale dinamicii fenomenului terorist, cu accent pe evoluțiile din zona Siria-Irak, ascensiunea ISIL - Daesh, fenomenele *foreign fighters* și *returnees*, precum și pe provocările generate de fluxurile de migrație de tip exod din zone cu potențial terorist către Europa.

Consiliul a luat notă de sursele majore de insecuritate generate de fenomenul migrației conexas cu crizele din Orientul Mijlociu și Nordul Africii (MENA), în principal folosirea teritoriului național ca spațiu de tranzit sau refugiu temporar, respectiv de faptul că activitatea de prevenire și combatere a riscurilor teroriste induse de migrație ar putea fi afectată de apariția unor vulnerabilități, pe fondul unor carențe legislative și organizatorice. Pe acest fond, Consiliul a dispus reevaluarea cadrului legislativ național cu incidență în materie și adaptarea acestuia la caracteristicile actuale ale amenințării teroriste.

Totodată, Consiliul a evaluat riscurile induse de ascensiunea ISIL - Daesh, ca principală entitate jihadistă, atât în arealul Siria-Irak și în regiunea extinsă a MENA, cât și la adresa Europei și, în special, a României. Consiliul a analizat măsurile adoptate la nivelul SNPCT pentru creșterea capacității de prevenire a amenințărilor induse de ISIL - Daesh, dar și a acțiunilor de tip *lone actor* sau *home grown terrorist*, context în care a dispus întărirea cooperării și schimbului de expertiză între instituțiile componente SNPCT în activitatea de monitorizare a evoluțiilor situației operative.

Ca urmare a hotărârilor CSAT, la nivelul SNPCT au fost organizate întâlniri inter-instituționale în cadrul cărora au fost analizate aspectele de interes comun privind posibilitatea efectuării unor modificări legislative, operaționalizarea unor norme juridice cu incidență în domeniu deja intrate în vigoare și setarea unor direcții de acțiune comune în format SNPCT.

În ceea ce privește modul de îndeplinire a prevederilor Protocolului General de organizare și funcționare a SNPCT în anul 2015, Consiliul a luat notă de stadiul demersurilor SNPCT de actualizare a Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului și a dispus măsuri în consecință.

III.5. Securitatea energetică

Și în anul 2015, asigurarea securității energetice s-a aflat în atenția Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Astfel, Consiliul a analizat inițierea unor demersuri privind realizarea interconectării rețelelor electrice și de gaze naturale din România și Republica Moldova, având în vedere

NESECRET

faptul că sprijinirea Republicii Moldova pentru creșterea independenței energetice, inclusiv prin oferirea de soluții alternative de diversificare a aprovizionării cu energie electrică și cu gaze naturale prin interconectarea cu Sistemul energetic românesc și, implicit, cu Sistemul energetic european constituie una dintre prioritățile României.

Ținând cont de posibilitățile concrete de interconectare a rezultat necesitatea inițierii rapide a unor demersuri pentru identificarea soluțiilor strategice optime privind implicarea investițională a companiilor românești în sectorul energetic din Republica Moldova, cu obiectivul de a crea condițiile cele mai favorabile pentru realizarea interconectării.

În acest context, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a decis ca Guvernul României să mandateze Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri ca, împreună cu omologii din Guvernul Republicii Moldova, să inițieze demersuri pentru realizarea interconectării rețelelor electrice și de gaze naturale din România și Republica Moldova.

IV. ASIGURAREA RESURSELOR ȘI INFRASTRUCTURII NECESARE APĂRĂRII ȘI SECURITĂȚII NAȚIONALE

Pentru desfășurarea, în anul 2015, în condiții de normalitate a activităților specifice destinate realizării siguranței naționale de către instituțiile cu atribuții în domeniu, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat și avizat **execuțiile bugetare ale cheltuielilor operative pentru anul 2014 și plafoanele de cheltuieli operative pentru anul 2015**.

Totodată, Consiliul a avizat propunerile de buget pe anul 2016 ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază și Serviciului de Telecomunicații Speciale.

Aceste documente au fost elaborate de către Ministerul Finanțelor Publice, avizate de către Guvernul României și supuse procedurii de aprobare Parlamentului.

Asigurarea unui nivel corespunzător al alocațiilor bugetare pentru apărare a constituit un obiectiv de maximă importanță al Consiliului Suprem de Apărare a Țării și pe parcursul anului 2015.

Așa cum s-a mai menționat, în anul 2015, s-a încheiat Acordul politic național privind creșterea bugetului pentru apărare, prin care s-a statuat ca bugetul alocat apărării să atingă nivelul de 2% din PIB în anul 2017 și menținerea acestui procent pentru cel puțin 10 ani. În baza acestui acord, Ministerul Apărării Naționale a elaborat Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă, documentul fiind analizat și aprobat de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Programul este esențial prin prisma asigurării predictibilității politicii de înzestrare a Armatei României cu tehnică modernă de luptă, precum și pentru dezvoltarea unor proiecte de cooperare între industria națională de apărare și companii de profil din alte state.

Totodată, Programul a stat la baza propunerilor Ministerului Apărării Naționale în procesul de stabilire a limitelor bugetare pentru anul 2016 și a fost utilizat la elaborarea documentelor de planificare a apărării la nivel departamental și anume proiectul Cartei albe a apărării și Directiva de Planificare a Apărării. Resursele planificate pentru punerea Programului în aplicare vizează derularea programelor de înzestrare prioritare pentru perioada de referință, care contribuie nemijlocit la creșterea capacității operaționale a Armatei României.

Urmare a demersurilor întreprinse, cheltuielile aprobate pentru Ministerul Apărării Naționale pe anul 2016, au fost de cca. 12801 milioane lei, de la bugetul de stat, astfel încât, raportat la PIB, bugetul Ministerului Apărării Naționale pe anul 2016 a fost majorat de la 1,41% la 1,71%, procent care asigură continuarea trendului ascendent stabilit pe baza Acordului politic național privind creșterea finanțării pentru apărare.

Tot în acest context, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri a întreprins o serie de activități și acțiuni pentru îmbunătățirea situației actuale a

NESECRET

operatorilor economici din industria de apărare și care să conducă la redresarea situației economico-financiare precare a acestora, respectiv la creșterea nivelului de implicare pentru înzestrarea și asigurarea suportului logistic al forțelor cu atribuții în domeniul apărării țării și securității naționale.

În acest domeniu, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat următoarele proiecte de acte normative:

- Hotărârea de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Listei cuprinzând operatorii economici și capacitățile de producție pentru apărare;
- Hotărârea Guvernului României pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1198/2012 privind desemnarea infrastructurilor critice naționale;
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 206/1995 privind reorganizarea Institutului Național de Informații în Academia Națională de Informații "Mihai Viteazul", în subordinea Serviciului Român de Informații, cu modificările și completările ulterioare;
- Proiectul Hotărârii Guvernului României privind înființarea unui post de ofițer de legătură al Ministerului Apărării Naționale la Comandamentul Forțelor Statelor Unite ale Americii în Europa - USEUCOM, cu sediul la Stuttgart, Germania;
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Afacerilor Interne;
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea unor măsuri în vederea dizolvării și lichidării Societății Comerciale "COMICEX" S.A. și pentru trecerea unui imobil, aflat în administrarea Ministerului Afacerilor Interne, din domeniul privat al statului, în domeniul public al acestuia;
- Proiectul de Ordonanță de Urgență a Guvernului României pentru modificarea și completarea Legii nr. 191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază, cu modificările și completările ulterioare;
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. S-772/2010 pentru aprobarea organigramei structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale și a numărului total de posturi aferente acestora.

De asemenea, a analizat și aprobat o serie de propuneri ale instituțiilor din domeniu, cum ar fi:

- Nomenclatorul și nivelurile cantitative maxime și intangibile de constituire a rezervelor proprii ale Ministerului Apărării Naționale, precum și structura acestora pe produse;
- 5 documente referitoare la funcțiile din structurile de specialitate ale autorităților publice care se încadrează cu specialiști militari și funcționari publici cu statut special detașați de la instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională;

NESECRET

NESECRET

- 2 documente referitoare la Nomenclatorul funcțiilor de general din Armata României;
- Stadiul îndeplinirii, în anul 2014, a Programului multianual de restabilire a capacității de luptă a Armatei României pentru perioada 2013-2016 și în perspectivă, până în anul 2022 și prezentarea unei forme revizuite a documentului în conformitate cu deciziile Summitului NATO din 2014;
- Regulamentul privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Secretariatului Consiliului Suprem de Apărare a Țării;
- Înființarea unei structuri în subordinea sau în coordonarea Ministerului Apărării Naționale destinate executării zborurilor speciale;
- Planul-cadru pentru continuarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României, în anul 2015;
- Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2027 și în perspectivă;
- Înzestrarea forțelor aeriene cu avioane multirol care să asigure îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategia națională de apărare a misiunilor ce revin forțelor aeriene pentru apărarea teritoriului național pe timp de pace, în situații de criză, precum și îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul NATO, UE - contribuția națională la apărarea colectivă;
- Acorduri între Guvernul României și guvernele Republicii Federale Germania, Republicii India, Republicii Islamice Pakistan, Republicii Turcia și Republicii Polone privind cooperarea în domeniul industriei de apărare.

NESECRET

V. PREGĂTIREA ECONOMIEI ȘI A REZERVEI DE MOBILIZARE PENTRU APĂRARE

În baza Planului verificării stadiului pregătirii populației, economiei și a teritoriului pentru apărare prin exerciții și antrenamente de mobilizare în anul 2015, aprobat de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Ministerul Apărării Naționale a organizat și condus, împreună cu Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, exerciții de mobilizare pentru verificarea pregătirii populației, economiei și a teritoriului pentru apărare în județele stabilite în acest sens.

Exercițiile de verificare au fost concepute pentru a asigura exersarea și evaluarea procesului de realizare a capacității operaționale complete a structurilor aparținând Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Serviciului de Telecomunicații Speciale, precum și pentru evaluarea gradului de pregătire a populației, operatorilor economici și autorităților administrației publice locale pentru a răspunde sarcinilor care le revin la declararea stării de mobilizare.

La exerciții au participat 182 de structuri aparținând ministerelor și instituțiilor mai sus menționate, precum și altor instituții cu atribuții la mobilizare, administrației publice locale și serviciilor deconcentrate.

În urma desfășurării acestor activități, au rezultat următoarele concluzii:

- structurile aparținând instituțiilor din sistemul național de securitate sunt în măsură să pună în aplicare planurile de mobilizare existente și dispun de capacitățile necesare desfășurării în comun a activităților specifice la declararea stării de mobilizare, cu mențiunea că nivelul scăzut al stocurilor de mobilizare și al mentenanței pe timp de pace, în condițiile unui grad scăzut de asigurare a cererilor de produse și servicii prin Planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare, determină necesitatea reevaluării posibilităților reale de realizare a capacității operaționale complete prin mobilizare, la termenele stabilite;
- activitățile desfășurate cu rezerviștii au avut un caracter secvențial, fiind orientate spre verificarea și actualizarea evidenței militare, prezentarea succintă a unităților și posturilor pe care sunt încadrați, precum și a principalelor prevederi legale referitoare la drepturile și obligațiile rezerviștilor;
- nivelul de pregătire a rezerviștilor nu a putut fi realizat la standardele impuse de gradul de operaționalizare a structurilor, ca urmare a absenței cadrului normativ necesar constituirii rezervei voluntare;
- numărul în scădere al rezerviștilor aflați în disponibil, ca urmare a suspendării, pe timp de pace, a serviciului militar obligatoriu, a determinat diminuarea calității rezerviștilor repartizați în planurile de mobilizare;
- operatorii economici își pot îndeplini sarcinile stabilite prin Planul de mobilizare, în condițiile asigurării personalului specializat și a materiilor prime necesare, cu unele limitări,

generate de faptul că prestarea unor servicii specifice este influențată de dispariția de pe piață a furnizorilor interni tradiționali de materii prime, acestea fiind asigurate de importuri;

- nivelul actual de asigurare a echipamentului de la stocul de mobilizare, este mai mic de 70%, majoritatea asigurându-se prin substituție, fapt care influențează negativ posibilitățile reale de desfășurare a instrucției pentru operaționalizarea structurilor în termenele stabilite;

- cooperarea între reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne și cei ai Ministerului Apărării Naționale s-a desfășurat în condiții foarte bune, fiind stabilite coordonatele de contact între cele două instituții și forțele participante la exerciții.

Domeniul pregătirii economiei și a teritoriului pentru apărare constituie o preocupare constantă a Consiliul Suprem de Apărare a Țării, care, și în anul 2015, a avut în atenție o largă paletă de problematici, adoptând decizii pentru organizarea și coordonarea unitară a activităților factorilor implicați, printre care se regăsesc următoarele:

➤ **aprobarea Programului cu obiectivele de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare, valabil în perioada 2013 - 2016, actualizat.**

Programul actualizat este dimensionat pentru o perioadă de 4 ani și conține obiectivele necesare satisfacerii nevoilor strategice și operative ale forțelor sistemului național de apărare, propuse de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații Externe și Serviciul Român de Informații, cu avizul Statului Major General.

La încheierea derulării Programului, Ministerul Afacerilor Interne va informa Consiliul Suprem de Apărare a Țării cu privire la stadiul realizării lucrărilor la obiectivele de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare înscrise în Program.

➤ **aprobarea Planului verificării stadiului pregătirii populației, economiei și a teritoriului pentru apărare prin exerciții și antrenamente de mobilizare în perioada 01.01 - 31.12.2016.**

În vederea asigurării graduale a condițiilor pentru realizarea sarcinilor cuprinse în planul de mobilizare, ANRSPS elaborează anual proiectul planului de pregătire pentru care are în vedere sarcinile din planul de mobilizare și propunerile ministerelor, ale celorlalte autorități ale administrației publice centrale și locale, ale altor instituții și ale operatorilor economici.

Planul de pregătire a economiei naționale pentru apărare cuprinde obiectivele, măsurile, prioritățile și resursele ce se stabilesc și se realizează din timp de pace pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute în planul de mobilizare.

Obiectivele prevăzute reprezintă acțiunile ce urmează a fi realizate pentru asigurarea graduală a condițiilor necesare satisfacerii nevoilor forțelor sistemului național de securitate.

➤ **aprobarea Concepției naționale de protecție prin evacuare și adăpostire a personalului autorităților administrației publice centrale și locale, instituțiilor publice, operatorilor economici și a populației, în situații de conflict armat.**

NESECRET

Concepția stabilește cadrul general de planificare, organizare și desfășurare, în sistem integrat, a măsurilor de protecție prin evacuare a personalului autorităților administrației publice centrale și locale, instituțiilor publice, operatorilor economici și a populației, în situații de conflict armat.

Scopul măsurilor de protecție prin evacuare și adăpostire îl reprezintă limitarea pierderilor de vieți omenești și asigurarea continuității conducerii politice și administrative a țării.

Documentul stabilește situația strategică, obiectivele strategice urmărite și factorii care pot influența îndeplinirea acestora, organizarea și realizarea măsurilor de protecție prin evacuare și adăpostire, conducerea și coordonarea măsurilor de protecție prin evacuare și adăpostire, asigurarea comunicațiilor, logistica necesară și coordonarea forțelor participante la acest efort.

- **avizarea proiectului Hotărârii Guvernului României privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Afacerilor Interne, prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, în domeniul privat al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne, prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, în vederea scoaterii din rezervele de mobilizare, a unei cantități de materie explozivă;**
- **avizarea proiectului Hotărârii Guvernului privind trecerea din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Afacerilor Interne prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, în domeniul privat al statului și administrarea Ministerului Afacerilor Interne prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, în vederea scoaterii din rezervele de mobilizare a unor cantități de materii explozive instabile chimic pentru casarea prin distrugere în regim de urgență.**

VI. ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE, INIȚIATE SAU EMISE DE CĂTRE GUVERN, PRIVIND DOMENIUL SECURITĂȚII NAȚIONALE

În anul 2015, potrivit competențelor, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a avizat 19 proiecte de acte normative inițiate sau emise de către Guvern, o mare parte dintre acestea fiind deja invocate în secțiunile anterioare ale prezentului Raport de activitate.

În acest domeniu de activitate, CSAT a avizat acte normative precum:

- *Proiectul de Hotărâre a Guvernului României pentru modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 62/1996 privind aprobarea Listei obiectivelor de investiții și de dezvoltare, precum și a criteriilor de realizare a acestora, pentru care este obligatoriu avizul Statului Major General.*
- *Proiectul de Lege privind planificarea apărării;*
- *Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României;*
- *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în Faza 1 a Etapei de tranziție inițială a Concepției de realizare graduală a capabilității de apărare aeriană în cadrul programului "Avion multirol al Forțelor Aeriene";*
- *Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Listei cuprinzând operatorii economici și capacitățile de producție pentru apărare;*
- *Proiectul Ordonanței Guvernului pentru aprobarea participării Ministerului Afacerilor Interne, prin Jandarmeria Română, la Centrul de Excelență NATO pentru Operații de Stabilitate;*
- *Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. S1075/2010 privind aprobarea participării României la Parteneriatul pentru Sistemele de Armă „Interfața Navă-Țărm-Navă Buffer” (SSSB WSP Ship-Shore, Ship-Buffer Weapon System Partnership) și a plății contribuției financiare a României la bugetul comun al acestui Parteneriat;*
- *Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Cipru privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate, semnat la Nicosia, la 31 octombrie 2014.*

VII. SECURITATEA CIBERNETICĂ ȘI DEZVOLTAREA UNOR SERVICII ȘI SISTEME DE COMUNICAȚII ȘI INFORMATICE DE INTERES NAȚIONAL

În domeniul **securității cibernetice**, în contextul în care și în anul 2015 România a fost în continuare vizată de entități ostile, interesate de accesul la sisteme informatice de interes național și culegerea de informații, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat activitatea Consiliului Operativ de Securitate Cibernetică și a Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO), precum și activitățile derulate la nivelul Sistemului Național de Securitate Cibernetică, în vederea consolidării cadrului normativ și instituțional în domeniu, respectiv a dezvoltării unor mecanisme eficiente de reziliență și răspuns la amenințările cibernetice.

De asemenea, CSAT a evaluat formele de manifestare și gradul de risc la adresa securității naționale ale amenințărilor cibernetice și a analizat posibilele măsuri de creștere a nivelului de securitate cibernetică, respectiv de consolidare a capacităților naționale destinate prevenirii și contracarării eficiente a unor atacuri cibernetice la scară națională.

În contextul în care Legea privind securitatea cibernetică a României, votată de Parlament în decembrie 2014, a fost declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională a României, în anul 2015 s-a constatat existența unui blocaj al promovării cadrului de reglementare subsecvent legii menționate și, implicit, amânarea punerii în aplicare a unor măsuri importante prevăzute în planul de acțiune aprobat de Guvern, pentru implementarea Sistemului Național de Securitate Cibernetică.

Pe acest fond, Consiliul a dispus reconceptualizarea *Legii securității cibernetice*, astfel încât noul conținut să răspundă exigențelor solicitate de Curtea Constituțională a României, promovării și consolidării nivelului de cultură de securitate cibernetică la nivel național, intensificării cooperării cu parteneri internaționali, dezvoltării de parteneriate public-private, precum și stimulării parteneriatelor cu mediul academic național în vederea generării de proiecte în domenii tehnologice de vârf.

De asemenea, pentru asigurarea unei abordări și interpretări unitare a conceptelor la nivelul Sistemului Național de Securitate Cibernetică, membrii Consiliului au aprobat **definiția conceptului de Infrastructură Cibernetică de Interes Național**.

Pe componenta consolidării cadrului instituțional în domeniul securității cibernetice, Consiliul a aprobat *Regulamentul privind organizarea și funcționarea CERT-RO*. Documentul stabilește rolul CERT-RO de punct național de contact cu structurile de tip CERT care funcționează în cadrul instituțiilor sau autorităților publice ori al altor persoane juridice de drept public sau privat, naționale sau internaționale și stabilește misiunile și competențele instituției în ceea ce privește prevenirea, analiza, identificarea și reacția la incidente în cadrul infrastructurilor cibernetice ce asigură funcționalități de utilitate publică ori servicii ale societății informaționale.

Referitor la rezultatele înregistrate în dezvoltarea unor servicii și sisteme de comunicații, principala preocupare a Comisiei interdepartamentale cu atribuții de coordonare

pe linia tehnologiei informației și comunicațiilor, organizată la nivelul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în anul 2015, a fost coordonarea eforturilor de realizare a interoperabilității la nivelul Platformei comune de radiocomunicații mobile în standard TETRA - PCT, între subsistemele TETRA în tehnologie Motorola, pe de o parte, și subsistemul TETRA-EADS, pe de altă parte, deoarece interconectarea celor două tipuri de infrastructuri la un nivel suficient de interoperabilitate este esențială pentru asigurarea disponibilității serviciilor la nivelul Platformei Comune TETRA.

În acest sens au fost avizate raportul Comisiei Tehnice privind stadiul de realizare a Platformei Comune TETRA, precum și "ACORDUL privind Nivelul Serviciilor Furnizate - SLA (Service Level Agreement) la nivelul Platformei Comune TETRA (PCT). Deasemenea, în cadrul Comisiei, s-a decis elaborarea unui *Studiu privind stadiul actual și perspectivele de modernizare, dezvoltare și asigurare a interoperabilității serviciilor PCT*, ale cărui concluzii vor fi supuse aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în anul 2016.

În îndeplinirea sarcinilor ce decurg din hotărârile emise de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării privind dezvoltarea Sistemului Informatic Integrat (SII), au continuat eforturile de operaționalizare a sistemului informatic *SII Analytic – Sistem Informatic Integrat de analiză avansată a volumelor mari de date și avertizare timpurie*.

Proiectul, dezvoltat prin accesarea de fonduri europene prin *Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice*, urmează să fie operaționalizat în două etape, care vizează actualizarea tehnologică a infrastructurii hardware IT&C și actualizarea tehnologică a infrastructurii software adecvate pentru preluarea, stocarea, regăsirea integrată, respectiv implementarea serviciilor de analiză avansată a informațiilor, ce permit emiterea unor alerte timpurii/avertizări.

Prima parte a proiectului SII Analytic a fost finalizată prin implementarea, în decembrie 2015, a proiectului *SII Infrastructură - Sistem informatic integrat de interoperabilitate între bazele de date ale principalelor instituții ale statului*.

Au fost depuse eforturi pentru elaborarea proiectului Sistemului Informatic Integrat Analytic - Sistem Informatic Integrat de analiză avansată a volumelor mari de date și avertizare timpurie. Acesta vizează actualizarea tehnologică a infrastructurii hardware IT&C și actualizarea tehnologică a infrastructurii software adecvate pentru preluarea, stocarea, regăsirea integrată, analiza avansată a informațiilor și raportare, precum și pentru emiterea unor alerte timpurii/avertizări.

VIII. PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE NAȚIONALE, NATO ȘI UE, PRECUM ȘI A CELOR CARE FAC OBIECTUL ACORDURILOR INTERNAȚIONALE

În baza prerogativelor legale de coordonare la nivel național a programelor de protecție a informațiilor clasificate, în anul 2015, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a monitorizat și a fost informat în legătură cu activitățile derulate în domeniul **protecției informațiilor clasificate naționale**, dispunând măsuri destinate asigurării respectării cadrului normativ în materie.

O preocupare importantă a constat în revizuirea și actualizarea cadrului de reglementare și a măsurilor de securitate destinate protecției informațiilor clasificate gestionate la nivelul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, proces care s-a materializat prin elaborarea și aprobarea unei noi *Liste cuprinzând categoriile de informații secrete de stat, pe niveluri de secretizare, elaborate sau deținute de către Administrația Prezidențială și de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării, în domeniile lor de activitate*, actualizarea *Normelor interne privind protecția informațiilor clasificate în Administrația Prezidențială*, precum și prin elaborarea și implementarea unui plan de măsuri destinat îmbunătățirii măsurilor de securitate fizică pentru sala de ședințe a Consiliului și Secretariatul acestuia.

Instituțiile care, potrivit legii, exercită atribuții și competențe la nivel național privind coordonarea și controlul măsurilor de securitate, au întocmit și au supus analizei și aprobării Consiliului rapoarte cuprinzând concluzii și propuneri specifice acestui domeniu.

Astfel, în contextul prezentării de către Serviciul Român de Informații, a constatărilor și concluziilor rezultate din activitatea desfășurată, în intervalul septembrie 2014 - septembrie 2015, pentru protecția informațiilor clasificate din sfera sa de competență, Consiliul a stabilit măsuri concrete specifice domeniului, care au revenit în sarcina Guvernului României și a autorităților/instituțiilor publice centrale deținătoare de informații clasificate.

Principalele concluzii au indicat faptul că, în pofida progreselor înregistrate pe fiecare dintre componentele protecției informațiilor clasificate, se mențin, încă, disfuncții în aplicarea normelor legale în materie, ce ar fi putut reprezenta un factor favorizant în apariția unor incidente de securitate. Semnificative în acest sens sunt modificările repetate ale cadrului organizatoric și funcțional al autorităților și instituțiilor publice centrale, situație generatoare de reconfigurări majore ale competențelor și domeniilor de responsabilitate.

Cele mai grave situații de risc identificate în acest sens sunt generate de dezinteresul manifestat de practicienii în insolvență pentru îndeplinirea obligațiilor legale de protecție a informațiilor clasificate, în condițiile în care nu își asumă această componentă a managementului general al activității, atribuit de instanțele specializate la declanșarea procedurilor specifice, preocupările lor vizând, de cele mai multe ori, doar latura economică a activității.

Majoritatea sistemelor de prelucrare, stocare și transmitere automată a informațiilor clasificate în format electronic continuă să funcționeze în condiții de insecuritate. Principalele

cauze ale disfuncțiilor înregistrate pe această componentă sunt reprezentate atât de lipsa resurselor financiare și a expertizei necesare implementării normelor în materie, cât și de nivelul de complexitate ridicat al procedurilor specifice și al infrastructurii necesare pentru concretizarea lor.

Principalele direcții de acțiune ale ORNISS, în cursul anului 2015, au fost următoarele:

- perfecționarea cadrului normativ care reglementează Sistemul Național pentru Protecția Informațiilor Clasificate și asigurarea conformității acestuia cu normele europene și euro-atlantice de profil;
- coordonarea activităților de negociere și încheiere a acordurilor internaționale de protecție a informațiilor clasificate cu statele membre ale NATO și UE, precum și cu alte state;
- managementul în condiții de siguranță a informațiilor NATO și UE clasificate în cadrul Sistemului Național de Registre;
- managementul și distribuția materialului criptografic NATO și UE și dezvoltarea componentei naționale a Sistemului de Control al Materialului Criptografic NATO și UE (SCMC NATO și UE);
- asigurarea cunoașterii, respectării și implementării cerințelor de Securitate Industrială privind contractele clasificate de către operatorii economici și autoritățile contractante;
- acreditarea de securitate a sistemelor informatice și de comunicații (SIC) care vehiculează informații naționale, NATO și/sau UE clasificate.

ORNISS a asigurat îndeplinirea tuturor obiectivelor și sarcinilor instituției, sistemul de protecție a informațiilor clasificate funcționând în conformitate cu standardele de securitate euro-atlantice, garantând protecția efectivă a acestora. Rezultatele și atingerea obiectivelor ORNISS sunt susținute și de concluziile ultimelor inspecții ale Oficiului de Securitate al NATO (NOS), Secretariatului General al Consiliului UE și Direcției Generale de Securitate din cadrul Comisiei Europene, care au evidențiat că standardele de securitate destinate protecției informațiilor NATO și UE clasificate sunt pe deplin implementate și aplicate la nivelul tuturor locațiilor inspectate.

În scopul planificării, organizării și administrării securității atât la nivel național, cât și la nivelul Ministerului Apărării Naționale, în anul 2015 au fost întreprinse o serie de activități care au vizat actualizarea și completarea cadrului de reglementare național referitor la condițiile de fotografiere, filmare, cartografiere și executare a unor lucrări de arte plastice în obiective sau locuri care prezintă importanță deosebită pentru protecția informațiilor secrete de stat, precum și a cadrului intern de reglementare prin aprobarea noii *Liste cuprinzând categoriile de informații secrete de stat, pe niveluri de secretizare, din domeniul de activitate al Ministerului Apărării Naționale*, a unui nou *Ghid de clasificare a informațiilor în Ministerul Apărării Naționale* și a unui nou *Nomenclator cu documentele clasificate*.

Totodată, pentru actualizarea legislației naționale în domeniul securității, a fost elaborat, în cooperare cu ORNISS, OII și SRI, proiectul *Legii privind securitatea informațiilor*

clasificate, urmând ca în cel mai scurt timp să fie înaintat autorităților competente naționale pentru avizare.

Pentru implementarea Acordului privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România și asigurarea securității forțelor americane staționate pe teritoriul României, Ministerul Apărării Naționale a stabilit, împreună cu partenerul american, o serie de acorduri tehnice privind exploatarea în comun a Bazei Militare 99 Deveselu și alte elemente de cooperare bilaterală pe linia securității. În anul 2015, au fost demarate programe pentru achiziția și/sau actualizarea echipamentelor și aplicațiilor necesare activității Centrului Tehnic Principal, în vederea îndeplinirii cerințelor Țintei de capabilități E-5308N „Information Assurance and Cyber Defence”.

Pentru consolidarea cooperării internaționale în domeniul protecției informațiilor clasificate, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a adoptat cinci hotărâri referitoare la avizarea următoarelor documente:

- Acordul privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate din domeniul apărării între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării Naționale din Republica Algeriană Democratică și Populară;
- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Regatul Țărilor de Jos privind schimbul și protecția informațiilor clasificate din domeniul apărării;
- Proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Cipru privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate, semnat la Nicosia, la 31 octombrie 2014;
- Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate;
- Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Serbia privind protecția reciprocă a informațiilor clasificate schimbate.

IX. APLICAREA PREVEDERILOR ART. 7 ALIN. (3) DIN LEGEA NR. 303/2004 PRIVIND STATUTUL JUDECĂTORILOR ȘI PROCURORILOR, REPUBLICATĂ

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, Consiliul Suprem de Apărare a Țării verifică, din oficiu sau la sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii ori a ministrului justiției, realitatea declarațiilor autentice ale judecătorilor, procurorilor, magistraților-asistenți, personalului de specialitate juridică asimilat acestora și personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor, date pe propria răspundere potrivit legii penale, din care să rezulte că nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

În acest sens, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii și a ministrului justiției, în anul 2015, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a verificat, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin instituțiile abilitate, veridicitatea declarațiilor magistraților în sensul că cei în cauză nu sunt informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

În urma verificărilor efectuate de către instituțiile abilitate, s-a constatat că judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat acestora și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații. Rezultatele verificărilor au fost comunicate atât Consiliului Superior al Magistraturii, cât și Ministerului Justiției, în funcție de instituția care a solicitat efectuarea acestora.

X. NUMIREA ÎN FUNCȚII, AVANSAREA ÎN GRAD ȘI PARTICIPAREA LA EXAMENUL PENTRU ACORDAREA GRADULUI DE GENERAL

Potrivit atribuțiilor ce decurg din legea de organizare și funcționare a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în anul 2015, membrii acestuia au avizat sau aprobat **9** numiri în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu gradul de general-locotenent, vice-amiral și superioare acestora, a emis **13** hotărâri pentru aprobarea propunerilor de înaintare în gradul următor a unor generali (similari) sau de acordare a gradului de general de brigadă (similar), respectiv **3** hotărâri privind participarea unor colonei la examenul pentru acordarea gradului de general de brigadă (similar).

XI. ALTE DOMENII DE ACTIVITATE

În virtutea rolului său activ și potrivit caracterului general proactiv al manifestărilor sale, în cursul anului 2015, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, constatând că tăierile ilegale de mase lemnoase din pădurile României au devenit un fenomen la scară națională, care poate aduce atingere intereselor naționale de securitate, a abordat și această tematică pentru cunoașterea dimensiunii reale ale acestui fenomen, a impactului său asupra mediului înconjurător, a mediului de afaceri și a securității naționale, precum și pentru a lua măsurile care se impun în stoparea acestuia.

Astfel, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a analizat riscurile și vulnerabilitățile la adresa patrimoniului forestier național, determinate de defrișările ilegale, cu impact major asupra climatului de afaceri și, implicit, în planul prejudicierii bugetului general consolidat de stat.

Ca urmare a acestui demers, prin Legea nr. 2 din 11 ianuarie 2016, pentru completarea art. 3 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, s-a stabilit că orice acțiuni sau inacțiuni care lezează interesele economice strategice ale României, cele care au ca efect periclitarea, gestionarea ilegală, degradarea ori distrugerea resurselor naturale, fondurilor forestier, cinegetic și piscicol, apelor și altor asemenea resurse, precum și monopolizarea ori blocarea accesului la acestea, cu consecințe la nivel național sau regional, constituie amenințări la adresa securității naționale a României.

În domeniul managementului deșeurilor nucleare, Consiliul a analizat factorii de risc și amenințările la adresa securității naționale și a trasat măsuri de gestionare adecvată a activităților de depozitare a deșeurilor nucleare.

În context, Consiliul a hotărât constituirea unui grup de lucru interinstituțional care să identifice procedurile/procese și mecanismele optime pentru gestionarea și depozitarea deșeurilor nucleare și să inițieze actualizarea Strategiei naționale de dezvoltare a domeniului nuclear în România.

Pe componenta dezvoltării societății informaționale, Consiliul a aprobat evaluarea referitoare la impactul asupra securității naționale generat de materializarea riscurilor în dezvoltarea societății informaționale în România. Consiliul a luat notă cu privire la principalele deficiențe, vulnerabilități și riscuri identificate la nivelul implementării societății informaționale în România, cauzele acestora și posibilele efecte ale materializării lor.

Pe acest fond, membrii Consiliului au dispus, pe de o parte, ca instituțiile guvernamentale să întreprindă demersuri de implementare și operaționale a facturii electronice la nivel național, iar, pe de altă parte, ca Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională să elaboreze Strategia de utilizare a serviciilor de tip cloud la nivelul instituțiilor publice.

PERSPECTIVE PENTRU ANUL 2016

Față de perioada precedentă, anul 2016 va fi caracterizat de evoluții de interes pentru România, atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Astfel, mediul regional și global de securitate va fi influențat de o serie de evenimente cu dinamici diferite, precum gestionarea conflictului din Ucraina, stabilizarea treptată a situației din Ucraina, perpetuarea crizei din Siria și a stării de instabilitate din Orientul Mijlociu și Nordul Africii, odată cu intensificarea campaniei anti-ISIL, fenomenul migrației ilegale, dar și volatilitatea scenei politice din Moldova.

Pe plan intern, anul 2016 va fi marcat de alegerile locale și parlamentare, dar și de necesitatea implementării mecanismelor politico-militare derivate din noua Strategie națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019.

În acest context, pentru atingerea intereselor sale, România va acționa în virtutea statutului său de membru al NATO și al Uniunii Europene, de partener strategic al Statelor Unite ale Americii, dar și de furnizor de securitate și de factor de stabilitate în regiune.

Relația României cu Statele Unite ale Americii va rămâne și în anul 2016 primordială pentru asigurarea securității naționale și va constitui unul dintre pilonii fundamentali pe care se construiește politica externă a României.

Cooperarea în domeniul securității cu Statele Unite ale Americii rămâne fundamentală, ca dovedindu-și din plin beneficiile, fapt care impune dezvoltarea acestui parteneriat strategic.

În același timp, realitățile actuale relevă și necesitatea dezvoltării laturii economice a cooperării bilaterale, bazate pe predictibilitate, clarificarea cadrului legislativ intern în domeniul economic și încurajarea parteneriatelor bilaterale investiționale, necesare creșterii încrederii investitorilor americani.

Consolidarea statutului României în cadrul NATO rămâne o altă prioritate pentru anul 2016, pentru realizarea căreia țara noastră va acționa pentru:

- Continuarea consolidării profilului de stat aliat cu rol de furnizor de securitate, rol stabilizator și predictibil în regiune;
- Valorificarea găzduirii pe teritoriul național a Comandamentului Multinațional al Diviziei de Sud-Est (MND-SE HQ) și a Unității NATO de integrare a Forțelor (NFIU);
- Abordarea Summitului de la Varșovia din luna iulie 2016 din postura unui aliat de încredere, predictibil și promovarea intereselor naționale legate de poziția geografică a României în cadrul Alianței;

- Asumarea, în continuare, a unor inițiative de cooperare multinațională în domeniul capacităților, care să faciliteze întărirea capacităților militare ale Alianței, în special pe flancul sudic și estic al acesteia.

Consolidarea statutului în Uniunea Europeană.

Pentru realizarea acestui obiectiv, România va acționa, în principal, pentru:

- Urmărirea celor două obiective naționale prioritare declarate, respectiv aderarea la Spațiul Schengen și adoptarea monedei Euro. Țara noastră își menține angajamentul ferm față de proiectul european și, prin urmare, toate acțiunile sale converg către atingerea lui. Aceasta cu atât mai mult cu cât România îndeplinește integral criteriile de aderare la Spațiul Schengen;
- Configurarea unei strategii naționale pentru pregătirea țării noastre pentru preluarea președinției Uniunii Europene în anul 2019;
- Independența și securitatea energetică. România va acorda prioritate proiectelor de infrastructură din regiune și va trebui să-și promoveze în acest sens statutul de furnizor de securitate energetică;
- Întărirea capacității de management al crizelor umanitare cu accent pe fenomenul migrației. Țara noastră trebuie să se mențină în consensul general european privind acest fenomen, dar trebuie să se manifeste în limita capacităților naționale și a specificului spațiului nostru sud-est european;
- Susținerea și dezvoltarea Politicii Europene de Securitate și Apărare Comune, inclusiv prin participarea activă la misiunile și operațiile sub egida UE;
- Urmărirea, în continuare, a evoluției conflictelor înghețate din vecinătatea spațiului european și din Regiunea Extinsă a Mării Negre.

Parcursul european al Republicii Moldova.

România va sprijini, în continuare, ferm eforturile Republicii Moldova în vederea apropierii și, ulterior, a aderării/integrării în Uniunea Europeană, parcurs care depinde de instaurarea și consolidarea la Chișinău a unei guvernări care să asigure accelerarea reformelor necesare, îndeosebi a celor legate de întărirea statului de drept și de aplicarea integrală a acordului de asociere cu UE. Aceasta rămâne singura cale către democrație, libertate și prosperitate pentru cetățenii Republicii Moldova.

Un instrument fundamental în actualul context regional de securitate îl reprezintă **Parteneriatul Estic**, care poate produce și menține un climat de securitate în proximitatea estică a Alianței Nord-Atlantice și care poate genera progres pentru țările din zonă, care manifestă voință politică în acest sens și care și-au propus aderarea la valorile democrației, libertății și justiției.

Astfel, România va continua să sprijine Ucraina, Georgia și Republica Moldova și să promoveze regulile de drept internațional, menite să asigure independența, suveranitatea și integritatea teritorială a acestor state.

NESECRET

În anul 2016, Consiliul Suprem de Apărare a Țării va continua să acorde atenția cuvenită aspectelor care țin de apărarea țării și securitatea națională a României, cum ar fi:

- Respectarea, prin implementare, a *Acordului privind pragul minimal de 2% din PIB pentru Apărare*, semnat la data de 13 ianuarie 2015, destinat măririi anuale a bugetului Ministerului Apărării Naționale până la minimum 2% din PIB, în anul 2017 și menținerea la acest nivel pentru o perioadă de 10 ani, ca o condiție esențială pentru buna funcționare a Armatei României, prin susținerea și dezvoltarea de programe de înzestrare și pregătire;
- Monitorizarea implementării Strategiei naționale de apărare a țării pentru perioada 2015-2019;
- Transpunerea direcțiilor de acțiune și comunicare strategică în domeniul politicii de apărare a țării și securitate națională, promovate de către Președintele României;
- Coordonarea activității instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării țării și securității naționale pentru consolidarea statutului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice, al Uniunii Europene și al celorlalte organizații internaționale;
- Consolidarea cooperării interinstituționale, în scopul asigurării coordonării unitare a activităților care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii;
- Coordonarea adaptării cadrului juridic național și cel specific al domeniului apărării țării și securității naționale la nevoile actuale.

În virtutea prerogativelor sale constituționale și legale de coordonare a activităților în domeniul securității și apărării naționale, Consiliul Suprem de Apărare a Țării va contribui la modernizarea și eficientizarea instituțiilor naționale, la menținerea stabilității interne a României și la consolidarea statutului țării noastre în sistemele de alianță la care este parte.

**CONSILIER DE STAT,
SECRETARUL CONSILIULUI SUPREM
DE APĂRARE A ȚĂRII,
General-maior**

dr. MIHAI ȘOMORDOLEA